

Aika 03.03.2026, klo 10:30

Paikka Neilikkatie 17, kokoustila Kuninkaala

Käsiteltävät asiat

§ 40 Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

§ 41 Kokouksen työjärjestyksen hyväksyminen ja pöytäkirjantarkastajien valinta

§ 42 Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen kaksikielisyysohjelman ja toimintasuunnitelman hyväksyminen

§ 43 Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen lausunto luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laeiksi hyvinvointialueiden rahoituksesta annetun lain muuttamisesta ja väliaikaisesta muuttamisesta sekä saariston kehityksen edistämisestä annetun lain muuttamisesta

§ 44 Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen uudistusohjelman 2023–2030 toteutumisen raportointi vuodelta 2025

§ 45 Toimipisteiden siirrot Myyrmäen perhekeskukseen

§ 46 Toimitilojen edelleen vuokraaminen osoitteesta Rajatorpantie 8, 01600 Vantaan kaupungille Myyrmäen perhekeskuksen avointa kohtaamispaikkaa varten 1.4.2026 lukien

§ 47 Päihdeavokuntoutusyksikön perustaminen osoitteeseen Kumitehtaankatu 5, Kerava

§ 48 Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen, Keravan kaupungin ja Vantaan kaupungin ylimmän johdon yhteistyösopimus - varajäsenten nimeäminen

§ 49 Hyvinvointialueen eri toimialojen virkojen perustaminen

§ 50 Vuodelle 2025 myönnetyn järjestöavustuksen käyttämättä jääneen osuuden siirto vuodelle 2026

§ 51 Hyvinvointialueiden välisen ja muille viranomaisille annettujen palvelujen laskutuksen toimivallan delegointi talouspalvelupäällikölle

§ 52 Vastaus valtuustoaloitteeseen koskien Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen luontojalanjäljen laskemista

§ 53 Vastaus valtuustoaloitteeseen koskien vammaisasiavastaavan viran perustamista Vantaan ja Kerava hyvinvointialueelle

§ 54 Vastaus valtuustoaloitteeseen koskien vanhusasiavastaavan viran perustamista Vantaan ja Keravan hyvinvointialueelle

§ 55 Vastaus valtuustoaloitteeseen koskien lasten, nuorten ja perheiden palveluiden asiakasraadin perustamista

§ 56 Vastaus valtuustoaloitteeseen koskien sosionomi-nimikkeen käyttöönottoa Vantaan ja Keravan hyvinvointialueella

Vastaus valtuustoaloitteeseen koskien asunnottomien ensisuojan säilyttämistä

-
- § 57 Keravalla**
- § 58 Vastaus valtuustoaloitteeseen koskien Tikkurilan Koisotie 16 ja muidenkin Vantaan "huumeasuntoloiden" aiheuttamien ja niihin liittyvien ongelmien haltuun ottamista**
- § 59 Vastaus valtuustoaloitteeseen koskien siirtymistä hyvinvointialueen omaan tuotantoon lastensuojelun sijaishuollon palveluissa**
- § 60 Tiedoksi merkittävät**
- § 61 Hyvinvointialuelain 97 §:n mukaista ottomenettelyä varten saapuneet viranhaltijapäätökset**
- § 62 Hyvinvointialuelain 97 §:n mukaista ottomenettelyä varten saapuneet pöytäkirjat**

Osallistujat

Sirkka-Liisa Kähärä, puheenjohtaja
Marja Ahava, 1. varapuheenjohtaja
Eva Tawasoli, 2. varapuheenjohtaja
Riikka Rajahalme, sihteeri
Gashaw Kaisa Bibani
Antero Eerola
Reija Friman
Lauri Kaira
Nina Korventaival
Paula Lehmuskallio
Salla Lindblad-Palo
Jüri Linros
Anitta Orpana
Muktar Osman
Jari Sainio
Juha Suoniemi
Riitta Särkelä
Tuomas Vanhanen
Tanja Aidanjuuri
Timo Aronkytö, Hyvinvointialuejohtaja
Mikko Hokkanen, Konsernipalvelujen toimialajohtaja
Patrik Karlsson
Minna Lahnalampi-Lahtinen, Vammaisten ja vanhusten palvelujen toimialajohtaja
Elli Laine, Viestinnän asiantuntija
Jyrki Landstedt, Pelastusjohtaja
Jenna Laurikkala, Laki- ja päätöspalveluiden päällikkö
Jouko Lindtman
Nina Linja, Järjestämisen tuen johtaja
Kati Liukko, Terveystuon palvelujen toimialajohtaja
Hanna Mikkonen, Lapsiperheiden ja aikuissosiaalityön palvelujen toimialajohtaja
Timo Pitkänen, Tietohallintojohtaja
Maarit Raja-Aho
Joel Rasku
Leena-Mari Tanskanen, Viestintäjohtaja

§ 40**Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus**

Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen hallintosäännön 139 §:n mukaan kokouskutsun antaa puheenjohtaja tai hänen estyneenä ollessaan varapuheenjohtaja. Kokouskutsussa on ilmoitettava kokouksen aika ja paikka sekä käsiteltävät asiat. Esityslista, joka sisältää selostuksen käsiteltävistä asioista ja ehdotukset toimielimen päätöksiksi, lähetetään kokouskutsun yhteydessä. Erityisestä syystä esityslista tai yksittäisen asian selostus ja päätösehdotus voidaan lähettää myöhemmin.

Kokouskutsu toimitetaan, mikäli mahdollista, kolme päivää ennen kokousta toimielimen jäsenille sekä niille, joilla on läsnäolo-oikeus tai -velvollisuus toimielimen kokouksessa. Kokouskutsu ja esityslista lähetetään jäsenille ja muille, joilla on läsnäolo-oikeus tai -velvollisuus, ensisijaisesti sähköisesti.

Hyvinvointialuelain 108 §:n mukaan muu toimielin kuin aluevaltuusto on päätösvaltainen, kun yli puolet jäsenistä on läsnä. Läsnä oleviksi katsotaan myös ne toimielimen jäsenet, jotka osallistuvat kokoukseen sähköisesti.

Hallintosäännön 143 §:n mukaan toimielimen jäsenten ja esittelijän lisäksi toimielimen kokouksessa on läsnäolo- ja puheoikeus

1. aluehallituksen kokouksessa aluevaltuuston puheenjohtajalla ja varapuheenjohtajilla hyvinvointialuelain 26 §:n mukaan sekä kansalliskielilautakunnan puheenjohtajalla hyvinvointialuelain 33 § mukaan;
2. muiden toimielinten kokouksessa aluehallituksen puheenjohtajalla ja hyvinvointialuejohtajalla, ei kuitenkaan tarkastuslautakunnan eikä aluevaltuuston tilapäisen valiokunnan kokouksessa eikä vaalilaissa säädettyjen vaalitoimielinten kokouksissa;
3. aluehallituksen kokouksessa toimialajohtajilla sekä konsernipalvelujen toimialan palvelualuejohtajilla, viestinnän edustajalla sekä juristilla/laki- ja päätöspalveluiden päälliköllä;
4. aluehallituksen kokouksessa nuorisovaltuuston edustajalla. Nuorisovaltuuston edustajalla ei kuitenkaan ole puhe- ja läsnäolo-oikeutta käsiteltäessä salassa pidettäviä asioita.

Edellä mainitulla henkilöllä on oikeus ottaa osaa keskusteluun, mutta ei päätöksen tekemiseen, jollei hän ole samalla kyseisen toimielimen jäsen. Toimielinten kokousten pöytäkirjanpitäjänä toimii hyvinvointialuejohtajan määräämä henkilö. Pöytäkirjanpitäjällä on puhe- ja läsnäolo-oikeus kokouksissa. Toimielin päättää muiden henkilöiden läsnäolo- ja puheoikeudesta. Toimielin voi päättää asiantuntijan kuulemisesta yksittäisessä asiassa. Asiantuntija voi olla läsnä kokouksessa asiasta käytävän keskustelun päättymiseen asti.

Hallintosäännön 150 §:n mukaan aluehallituksen esittelijänä toimii hyvinvointialuejohtaja.

Ehdotus

Aluehallitus päättää todeta kokouksen laillisesti koollekutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

§ 41**Kokouksen työjärjestyksen hyväksyminen ja pöytäkirjantarkastajien valinta****Kokouksen työjärjestyksen hyväksyminen**

Kokouskutsu toimitetaan, mikäli mahdollista, kolme päivää ennen kokousta toimielimen jäsenille sekä niille, joilla on läsnäolo-oikeus tai -velvollisuus toimielimen kokouksessa. Kokouskutsu ja esityslista lähetetään jäsenille ja muille, joilla on läsnäolo-oikeus tai -velvollisuus, ensisijaisesti sähköisesti. Esityslista sisältää ehdotuksen kokouksen työjärjestykseksi.

Pöytäkirjantarkastajien valinta

Pöytäkirjan pitämisestä ja sisällöstä vastaa toimielimen puheenjohtaja. Jos puheenjohtaja ja pöytäkirjanpitäjä ovat eri mieltä kokouksen kulusta, pöytäkirja laaditaan puheenjohtajan näkemyksen mukaan. Pöytäkirjan allekirjoittaa puheenjohtaja ja varmentaa pöytäkirjanpitäjä. Pöytäkirja tarkastetaan toimielimen päättämällä tavalla. Pöytäkirja voidaan allekirjoittaa ja tarkastaa sähköisesti. Sähköisessä päätöksentekomenettelyssä tehtyjä päätöksiä koskeva pöytäkirja tai sen osa voidaan tarkastaa erikseen ennen kokousta. Tarkoituksena on, että aluehallitus valitsee kokouksessaan kaksi pöytäkirjantarkastajaa, jotka toimivat tarvittaessa myös ääntenlaskijoina.

Ehdotus

Aluehallitus päättää:

1. hyväksyä laaditun esityslistan mukaisen työjärjestyksen;
2. valita kaksi pöytäkirjantarkastajaa seuraavasti: Antero Eerola ja Reija Friman;
3. että tarkastettu pöytäkirja pidetään nähtävänä yleisessä tietoverkossa hyvinvointialueen verkkosivustolla (<https://vakehyva.cloudnc.fi>) tiistaista 10.3.2026 klo 12.00 lähtien.

§ 42**Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen kaksikielisyysohjelman ja toimintasuunnitelman hyväksyminen**

VAKEDno-2026-106

Liitteet

- 1 Tvåspråkighetsprogrammet för Vanda och Kervo välfärdsområde
- 2 Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen kaksikielisyysohjelma

Asian valmistelija: terveydenhuollon palvelujen toimialajohtaja Kati Liukko ja hallinnon asiantuntija Paulina Åhlgren

Vantaan ja Keravan hyvinvointialue on kaksikielinen viranomainen, jonka lakisääteinen velvollisuus on turvata suomen- ja ruotsinkielisen väestön yhdenvertaiset kielelliset oikeudet kaikilla palvelualueilla. Palvelut on lain mukaan järjestettävä siten, että asiakas saa ne valintansa mukaan suomeksi tai ruotsiksi ilman, että asioinnissa käytetään tulkkia tai käännösapua. Palvelun laatu ei saa riippua siitä, kumpaa kansalliskieltä asiakas käyttää.

Aluevaltuusto on kokouksessaan 12.6.2023 § 53 hyväksynyt edellisen kerran kaksikielisyysohjelman ja sen toimintasuunnitelman. Kansalliskielilautakunta on 5.3.2025 § 13 valmisteillut valtuustokauden 2025–2029 aikana päivitettävää kaksikielisyysohjelmaa. Kaksikielisyysohjelman luonnos on ollut toimialoilla kommentoitavan alkuvuodesta 2026. Kansalliskielilautakunta on osaltaan hyväksynyt kaksikielisyysohjelman kokouksessaan 10.2.2026 § 9.

Hyvinvointialueelle on luotu kaksikielisyytyölle rakenteet, joilla varmistetaan kielellisten oikeuksien toteutuminen sekä strategisella että operatiivisella tasolla. Käytännön toimenpiteisiin kuuluvat muun muassa kaksikielisyysohjelman laadinta, seuranta ja toimeenpanon koordinointi, ruotsinkielisen palvelutuotannon kehittäminen, kansalliskielilautakunnan toiminnan tukeminen sekä selkokieliisyyden ja viittomakielen huomioiminen palveluissa.

Hyvinvointialueella on käytössä kaksikielisyysohjelma ja siihen perustuva toimintasuunnitelma. Kaksikielisyysohjelman toteutusta ohjaa kansalliskielilautakunta yhteistyössä moni- ja kaksikielisyyden ohjausryhmän kanssa, joka linjaa ja koordinoi kaksikielisyysohjelman toimeenpanoa asiakasturvallisuutta vahvistavalla tavalla. Kaksikielisyysohjelma tukee Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen arvoja, jotka ovat: oikeudenmukaisuus, vastuullisuus ja rohkeus.

Kaksikielisyysohjelma on koottu kolmea pääasiallista kohderyhmää varten: *asiakkaita*, jotka saavat hoitoa ja palvelua omalla kielellä, ruotsiksi tai suomeksi, *henkilöstöä*, joka antaa hoitoa ja palvelua näillä kielillä sekä *tukipalveluita*. Kaksikielisyysohjelman tarkoitus on antaa suunnitelmallista ja järjestelmällistä tukea koko henkilöstölle siten, että lainsäädännössä säädetty kielelliset oikeudet saavutetaan. Kaksikielisyysohjelma sisällyttää toimintasuunnitelma, josta tavoitteet, toimenpiteet, mittarit ja vastuullinen taho ilmenevät. Palvelujen toteutumista mitataan asiakaspalautteilla ja kyselyillä kaksikielisyysohjelman toimintasuunnitelman mukaisesti.

Kaksikielisyysohjelman s.6 neljännen toimenpiteen vastuuhenkilöä on kansalliskielilautakunnan päätöksenteon (10.2.2026 § 9) jälkeen tarkennettu vastaamaan viranhaltijan oikeaa nimikettä.

Ehdotus

Aluehallitus päättää esittää aluevaltuustolle, että aluevaltuusto päättää hyväksyä liitteenä olevan Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen kaksikielisyysohjelman ja kaksikielisyysohjelman toimintasuunnitelman.

§ 43**Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen lausunto luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laeiksi hyvinvointialueiden rahoituksesta annetun lain muuttamisesta ja väliaikaisesta muuttamisesta sekä saariston kehityksen edistämisestä annetun lain muuttamisesta**

VAKEDno-2026-630

Liitteet

1 Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen lausunto luonnoksesta hallituksen esitykseksi rahoituslain ja saaristolain muuttamisesta

Oheismateriaali

- 1 HE-luonnos rahoituslain III vaiheen muutokset
- 2 Finansieringslagens huvudsakliga innehåll och paragrafer
- 3 Saaristoasetuksen perustelumuistio_26.1.2026.
- 4 Statsrådets förordning om välfärdsområden med skärgårdsförhållanden
- 5 Skärgårdslagen_3 § 9a §
- 6 Promemoria_Statsrådets förordning om välfärdsområden med skärgårdsförhållande

Asian valmistelija: konsernipalvelujen toimialajohtaja Mikko Hokkanen ja juristi Tiia Tuovinen

Tausta

Valtiovarainministeriö on pyytänyt hyvinvointialueilta lausuntoa hallituksen esitysluonnoksesta, joka koskee hyvinvointialueiden rahoituksesta annetun lain (617/2021, rahoituslaki) ja saariston kehityksen edistämisestä annetun lain (494/1981, saaristolaki) muutoksia. Esityksen tavoitteena on uudistaa rahoitusmallia, toteuttaa hallitusohjelmassa päätetyt valtiontalouden säästötoimet sekä päivittää sosiaali- ja terveydenhuollon palvelutarvemalli vuosille 2027–2030.

Esityksessä ehdotetaan, että hyvinvointialueiden koko maan rahoituksen tasoa varainhoitovuodelle määritettäessä huomioon otettavasta sosiaali- ja terveydenhuollon palvelutarpeen arvioidusta vuosittaisesta kasvusta säädettäisiin vuosille 2027-2030 Terveiden ja hyvinvoinnin laitoksen (THL) ylläpitämään SOME-malliin perustuen.

Valtiontaloudellisten säästöjen toteuttamiseksi sosiaali- ja terveydenhuollon vuosittaisesta palvelutarpeen kasvusta ehdotetaan otettavaksi rahoituksessa huomioon voimassa olevan lain 80 prosentin sijasta 60 prosenttia vuodesta 2027. Lisäksi palvelutarpeen kasvun huomioon ottamista koskevasta määräaikaisesta 0,2 prosenttiyksikön korotuksesta ehdotetaan luovuttavaksi vuodesta 2028 lukien. Säästö ehdotetaan kohdennettavaksi kaikille hyvinvointialueille sosiaali- ja terveydenhuollon rahoituksen määräytymistekijöiden perusteella.

Säästötoimenpiteiden vaikutuksia ehdotetaan kompensoitavaksi nostamalla palvelutarpeen määräytymistekijän rahoitusosuutta yhdellä prosenttiyksiköllä ja vastaavasti vähentämällä asukasperusteista osuutta vuonna 2028. Tämä turvaisi yhdenvertaisia palvelujen järjestämisen edellytyksiä niillä alueilla, joiden asukkaiden palvelutarve on korkea ja rahoitus kasvaa muita alueita hitaammin vähäisen väestönkasvun vuoksi.

Hyvinvointialuekohtaisen rahoituksen määräytymisen perusteena olevaa sosiaali- ja terveydenhuollon tarvetta ja kustannuksia kuvaavaa tarvetekijämallia päivitetäisiin THL:n tutkimukseen perustuen. Tarvetekijöiden ja niiden kertoimien taustalla olevissa käyttö- ja kustannustiedoissa otettaisiin huomioon uusimmat tiedot ja tarvetekijöihin tehtäisiin eräitä tarkistuksia. Tässä vaiheessa ei vielä ehdoteta toteutettavaksi tarvetekijöitä tai tietopoimintoja koskevia merkittäviä laajennuksia. Lisäksi muun kuin hyvinvointialueiden ostopalveluna tai palvelusetelinä rahoittaman yksityisen terveydenhuollon diagnoositietojen huomioon ottamista rahoituksessa rajattaisiin osittain.

Palvelutarvekertoimien laskennassa käytettävän tietopohjan laadun turvaamiseksi selkiytettäisiin THL:n tehtävää tarkistaa tietopohjan laatua ja oikeutta korjata rekisteritiedoissa olevia selviä virheitä. Lisäksi valtiovarainministeriö voisi rahoituspäätöksessä ottaa huomioon rahoituksen pohjana olevissa rekisteritiedoissa olevia selviä virheitä, jotka muutoin vaikuttaisivat merkittävästi hyvinvointialuekohtaiseen rahoitukseen.

Saaristoisuutta koskevassa rahoituksen määräytymistekijässä otettaisiin huomioon saariston kehityksen edistämisestä annettuun lakiin ehdotettava uusi saaristoisen hyvinvointialueen määritelmä. Saaristoiselle hyvinvointialueelle laskettaisiin saaristoisuuskerron, jonka perusteella määriteltäisiin hyvinvointialueille saaristoisuuden perusteella kohdennettava sosiaali- ja terveydenhuollon laskennallinen rahoitus.

Siirtymätasausten porrastusta ehdotetaan muutettavaksi vuodesta 2027 lukien. Sekä siirtymätasausvähennysten että -lisien porrastusta kasvatettaisiin vuosittain kymmenellä eurolla lisää asukasta kohden siten, että koko maan tasolla pysyväksi jäävien siirtymätasauksien määrä vähenisi neljäsosalla vuoden 2030 loppuun mennessä. Vastaava muutos porrastukseen tehtäisiin vuonna 2027 määräaikaisesti voimassa olevaan siirtymätasauslisän leikkaukseen.

Siirtymätasausten porrastusmuutos vähentäisi valtion rahoitettavaksi tulevaa osuutta siirtymätasauksista. Lisäksi siirtymätasausten valtion rahoitusosuudesta siirrettäisiin säästötoimenpiteenä hyvinvointialueiden rahoitettavaksi 53 miljoonaa euroa vuonna 2028, 91 miljoonaa euroa vuonna 2029 ja 82 miljoonaa euroa vuodesta 2030. Valtion rahoituksen vähennys kohdistettaisiin asukasta kohden yhtä suurena kaikille hyvinvointialueille, lukuun ottamatta niitä siirtymätasauslisää saavia hyvinvointialueita, joilla siirtymätasaus on tarpeen palvelujen järjestämiseksi riittävän rahoituksen turvaamiseksi, laskennallisen rahoituksen kehitys huomioon ottaen.

Saariston kehityksen edistämisestä annetussa laissa säädettäisiin uudesta saaristoisen hyvinvointialueen määritelmästä ja saariston käsitteestä.

Esityksen aikataulu ja voimaantulo

Esitysluonnoksessa on arvioitu hyvinvointialueiden rahoitukseen ehdotettavien muutosten vaikutuksia kokonaisuutena ja alueittain. Vaikutusarviot perustuvat tässä vaiheessa vuoden 2026 rahoitukseen. Vaikutusarviot on esitetty päivitettyä vuodelle 2027 rahoituksen tasolle maaliskuussa saatavien aluekohtaisten tarvekertoimien tietojen perusteella. Mahdollisen lisälausuntoajan tarve arvioidaan tällöin riippuen vuoden 2027 rahoitukseen tulevien muutosten

suuruudesta.

Hallituksen esitys on tarkoitus antaa eduskunnalle huhtikuussa 2026. Lait on tarkoitettu tulemaan voimaan 1.1.2027. Lisäksi annettaisiin valtioneuvoston asetus saaristoisista hyvinvointialueista.

Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen lausuntoluonnoksen tiivistelmä

Edunvalvontajaosto kävi kokouksessaan 13.2.2026 § 4 keskustelua hyvinvointialueiden rahoitusmallista ja lainsäädäntövalmistelusta sekä antoi evästyttä asian valmisteluun. Edunvalvontajaoston lähetekeskustelun pohjalta valmisteltu luonnos Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen lausunnoksi luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laeiksi hyvinvointialueiden rahoituksesta annetun lain muuttamisesta ja väliaikaisesta muuttamisesta sekä saariston kehityksen edistämisestä annetun lain muuttamisesta on tämän päätösesityksen liitteenä. Lausuntoluonnoksen keskeinen johtopäätös on, että esitystä ei voida kokonaisuudessaan kannattaa esitetyssä muodossa. Tavoitteena on oltava rahoitusmalli, joka palkitsee määrätietoisuuden uudistamisen, kohtelee alueita tasapuolisesti ja varmistaa, että rahoitus seuraa todellista tarvetta, ei hetkellisiä tai tarkoitushakuisia painotuksia. Näin turvataan peruspalvelut, vahvistetaan ohjauksen luotettavuutta ja luodaan kestävä perusta järjestelmän pitkäjänteiselle kehittämiselle.

Lausunnon pääkohdat:

- Palvelutarpeen kasvun huomioinnin alentaminen 60 prosenttiin heikentää erityisesti kasvavia alueita, joiden väestö lisääntyy ja palvelutarve kasvaa muuta maata nopeammin.
- Yksityisten terveydenhuollon diagnoositietojen rajaaminen tarvemallista pienentää pääkaupunkiseudun todellista tarveperustetta ja vääristää alueiden välistä vertailua.
- Siirtymätasausten säästöjen tasajako ei perustu palvelutarpeeseen ja kohdistuu suhteettomasti alueisiin, joiden kustannustaso ja palvelujen kysyntä kasvavat voimakkaasti.
- Kompensaatiomekanismit ovat riittämättömiä suhteessa tehtyihin leikkauksiin, eikä esitys sisällä analyysia siitä, turvaavatko muutokset rahoitusperiaatteen toteutumisen kasvukeskuksissa.
- Esitys pirstoo rahoitusmallia entisestään ja sisältää oikeusturvariskejä liittyen rekisterivirheiden korjaamiseen.

Kyseessä olevat lakiesitykset ovat tämän päätösesityksen oheismateriaaleina.

Ehdotus

Aluehallitus päättää hyväksyä liitteenä olevan Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen lausunnon luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laeiksi hyvinvointialueiden rahoituksesta annetun lain muuttamisesta ja väliaikaisesta muuttamisesta sekä saariston kehityksen edistämisestä annetun lain muuttamisesta.

§ 44

Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen uudistusohjelman 2023–2030 toteutumisen raportointi vuodelta 2025

VAKEDno-2023-4413

Liitteet

1 Uudistusohjelman raportointi 2025

Asian valmistelijat: konsernipalvelujen toimialajohtaja Mikko Hokkanen, strategiapäällikkö Marianne Juosila ja taloussuunnittelupäällikkö Marja Miettinen

Valtio hyvinvointialueiden rahoittajana edellytti alueita laatimaan muutosohjelmat talouden tasapainottamiseksi ja alijäämien kattamiseksi lainsäädännön edellyttämällä tavalla. Talouden tasapainottamiseksi ja ensimmäisten toimintavuosien alijäämien kattamiseksi Vantaan ja Keravan hyvinvointialue laati uudistusohjelman vuosille 2023–2030. Aluevaltuusto hyväksyi uudistusohjelman päälinjaukset ja periaatteet kokouksessaan 12.12.2023 § 123. Päälinjausten pohjalta toimialat jatkoivat ohjelman konkreettisten toimenpiteiden valmistelua, ja aluevaltuusto hyväksyi kokouksessaan 29.4.2024 § 22 Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen uudistusohjelman vuosille 2023–2030. Ohjelma sisältää toimenpiteet kustannusvaikutuksineen toimialoittain.

Uudistusohjelman laskennalliseksi vuosittaiseksi tuottavuustavoitteeksi asetettiin 2 % toiminnan tehostamisen suhteessa palvelutarpeen kasvuun.

Taloussuunnitelmakaudelle 2024–2026 tuottavuustavoitteeksi asetettiin 72 milj. euroa ja vuosikymmenen loppuun mennessä uudistusohjelmalla tavoitellaan noin 300 miljoonan euron tuottavuustoimia. Vuoden 2024 tuottavuustavoite oli 16 miljoonaa euroa, ja vuoden 2025 tavoitteena oli saavuttaa vähintään 28 miljoonan euron taloudelliset vaikutukset. Tuottavuuden parantaminen on osa hyvinvointialueen jatkuvaa toiminnan parantamista, ja tavoitteet sisällytetään vuosittain talousarvioon osana talouden tasapainottamista sekä palvelutuotannon kehittämistä.

Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen uudistusohjelmassa kuvataan alueen toimenpiteet tuottavuuden ja kustannusvaikuttavuuden parantamiseksi ja talouden tasapainottamiseksi. Uudistusohjelman tavoitteena on uudistaa palvelurakenteita ja toimintamalleja siten, että hyvinvointialue turvaa asukkaiden tarpeisiin vastaavat palvelut, säilyy työntekijöille vetovoimaisena työnantajana ja huolehtii kestävästä taloudesta.

Uudistusohjelmaa ja toimenpiteiden toteutumista on seurattu puolivuositain ja talouden toteumaa osavuosikatsausten yhteydessä. Uudistusohjelman toimenpiteet ja niiden taloudellinen vaikutus huomioidaan aina talousarviovalmistelun yhteydessä. Siten aluehallitukselle tuotettava kuukausittainen talous- ja palvelukehityskatsaus toteuttaa ylätasolla myös uudistusohjelman taloudellisten vaikutusten seurantaa.

Uudistusohjelma sisältää noin 160 toimenpidettä. Vuoden 2025 lopulla noin 65 % toimenpiteistä on käynnistynyt ja etenemässä suunnitellusti ja noin 16 % toimenpiteistä oli valmiita. Noin 6 %:n toimenpiteistä arvioidaan käynnistyvän suunnitellusti myöhemmin ja noin 10 % on käynnistynyt mutta toteutumisessa on tunnistettu haasteita. Vain muutaman toimenpiteen osalta arvioidaan, että tavoitteita ei tulla lainkaan saavuttamaan.

Toimintaa on pystytty tehostamaan vuoden 2024 tapaan suunniteltua nopeammassa aikataulussa. Vuoden 2025 uudistusohjelman toimeenpanossa onnistuttiin ja asetettu taloudellinen tavoitetaso ylitettiin selvästi 13 miljoonalla eurolla. Hyvinvointialueella on saavutettu vuosien 2024 ja 2025 aikana yhteensä 73,2 miljoonan euron kustannusvaikutukset, kun tavoitteena oli 52,9 miljoonaa euroa. Toimialat arvioivat, että noin 77 % jo käynnistetyistä toimenpiteistä saavuttaa niille asetetut taloustavoitteet.

Toimialojen keskeiset onnistumiset uudistusohjelman osalta vuonna 2025:

Vanhusten palvelut saavutti 16,1 M€ (tavoiteltu kustannusvaikutus 5,8 M€) kustannussäästöt vuoden 2025 aikana mm. seuraavilla toimenpiteillä:

- Henkilöstörakennetta, töidenjakoa ja henkilöstöresurssin optimointia uudistettiin, jotta henkilöstövoimavaroja pystyttiin kohdistamaan nykyistä paremmin vastaamaan asiakastarpeita. Vuokrahenkilökunnan käyttöä saatiin vähennettyä merkittävästi, sillä omat vakanssit on saatu täytettyä ja henkilökunta liikkuu asiakastarpeen mukaisesti.
- Kotona asumista tukevia palveluja ja teknologiaratkaisuja kehitettiin systemaattisesti palvelujen vaikuttavuuden parantamiseksi.
- Palvelurakennetta uudistettiin vastaamaan asiakastarpeita ja samalla saavutettiin vaikuttavampia palveluja ja merkittäviä kustannussäästöjä.

Lasten, nuorten ja perheiden palvelut saavutti 5,3 M€ (tavoiteltu kustannusvaikutus 5 M€) kustannussäästöt vuoden 2025 aikana mm. seuraavilla toimenpiteillä:

- Perhekeskustoimintamallia vahvistettiin mm. kehittämällä monikanavaista neuvontaa ja ohjausta, tiivistämällä ammattilaisten ja sidosryhmien välistä yhteistyötä sekä laajentamalla ryhmämuotoisia palveluja.
- Ennaltaehkäisevän tuen ja mielenterveyspalvelujen saatavuutta parannettiin lisäämällä henkilöstöä sekä kehittämällä työnjakoa ja tuen ja hoidon porrasteisuutta.
- Oman työn vahvistamiseen ja vaikuttavuuteen panostettiin kaikilla palvelualueilla ja kodin ulkopuolisten sijoitusten tarvetta pystyttiin vähentämään.

Terveystenhuollon palvelut saavutti 13,1 M€ (tavoiteltu kustannusvaikutus 8,4 M€) kustannussäästöt vuoden 2025 aikana mm. seuraavilla toimenpiteillä:

- Hoidon jatkuvuutta ja kustannusvaikuttavuutta parannettiin luopumalla ostopalveluista ja vahvistamalla omatiimejä, lisäksi kiirevastaanoton toimintaa kehitettiin yhteistyössä HUSin kanssa.
- Sairaalapalveluissa parannettiin hoitoketjun toimivuutta (HUS-Sairaala), yhteistyöllä vanhusten palvelujen kanssa. Vaikuttavuutta lisättiin diagnostisissa tutkimuksissa (laboratorio, röntgen jne.) sekä vähennettiin ostopalvelutyövoimaa.
- Suun terveydenhuollossa otettiin käyttöön omatiimimalli ja uusia digitaalisia ratkaisuja tuotannon tehostamiseksi; mm. varastovalvontajärjestelmän käyttöönotto ja oikomishoidon digitaalinen jäljentäminen.

Aikuissosiaalityön ja vammaisten palvelut saavutti 1,25 M€ (tavoiteltu kustannusvaikutus 5,88 M€) kustannussäästöt vuoden 2025 aikana mm. seuraavilla toimenpiteillä:

- Toimialan johtamis- ja organisaatorakenne uudistettiin merkittävästi.
- Vuokratyövoiman käyttöä vähennettiin voimakkaasti ja omaa palvelutuotantoa lisättiin etenkin asumispalveluissa.
- Ostopalvelujen hallintaa ja kustannusten seuranta tehostettiin mm. Effector-järjestelmän käyttöönotolla.

Keski-Uudenmaan pelastuslaitos saavutti 1,51 M€ (tavoiteltu kustannusvaikutus 0,55 M€) kustannussäästöt vuoden 2025 aikana seuraavilla toimenpiteillä:

- Pelastustoimen asiakasmaksujen korotus
- Investointien rahoituksen ja ajoituksen tarkempi suunnittelu sekä hankintojen tarkempi organisointi
- Henkilöstön työvuorosuunnittelun kehittäminen ja kannustaminen vapaaehtoiisiin vuoronvaihtoihin
- Tiiviimpi yhteistyö työterveyshuollon kanssa sairauspoissaolojen vähentämiseksi

Konsernipalvelut saavutti 4,0 M€ (tavoiteltu kustannusvaikutus 4,0 M€) kustannussäästöt vuoden 2025 aikana mm. seuraavilla toimenpiteillä

- Apotti-kehittäminen ja omistajaohjauksen tehostaminen
- Tietohallinnon toiminnan tehostaminen ja ostopalvelujen vähentäminen kotiutuksilla

Sekä vuosittain valtion kanssa käydyssä hyvinvointialueneuvottelussa 22.10.2025 että aiemmin maaliskuussa 2025 päättyneessä vapaaehtoisessa muutostukiprojektissa valtioneuvosto piti Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen toimia talouden tasapainottamiseksi oikeansuuntaisina ja tuloksellisina. Uudistusohjelmaa toteuttaen hyvinvointialue on pystynyt kääntämään talousarvionsa ylijäämäiseksi.

Ehdotus

Aluehallitus päättää:

1. merkitä tiedoksi hyvinvointialueen uudistusohjelman 2023–2030 toteutumisen raportoinnin 12/2025;
2. esittää aluevaltuustolle, että aluevaltuusto päättää merkitä tiedoksi hyvinvointialueen uudistusohjelman 2023–2030 toteutumisen raportoinnin 12 /2025.

§ 45**Toimipisteiden siirrot Myyrmäen perhekeskukseen**

VAKEDno-2026-1046

Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen aluevaltuuston 29.4.2024 § 22 hyväksymän uudistusohjelman mukaisesti lapsiperheiden hyvinvointia edistetään oikea-aikaisilla ja vaikuttavilla varhaisen tuen palveluilla perhekeskusmallin avulla.

Perhekeskustoimintamallissa yhdistetään lapsiperheiden palvelut yhdeksi monialaiseksi kokonaisuudeksi ja tiivistetään eri ammattilaisten välistä yhteistyötä. Sidosryhmien, kuten kuntien ja järjestöjen, kanssa tehtävä yhteistyö mahdollistaa perheiden tarpeeseen vastaamisen monialaisesti ja vaikuttavasti. Aluevaltuuston kokouksessa 29.4.2024 § 23 hyväksymän palveluverkkosuunnitelman mukaan perhekeskuskokonaisuus rakentuu hyvinvointialueella neljälle toiminnalliselle alueelle: pohjoinen, itäinen, läntinen ja keskinen.

Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen aluehallitus päätti kokouksessaan 13.5.2025 § 177 vuokrata hyvinvointialueelle toimitilat Myyrmäen perhekeskuksen käyttöön osoitteesta Rajatorpantie 8, 01600 Vantaa 1.4.2026 alkaen.

Myyrmäen perhekeskukseen suunnitellaan siirrettäväksi seuraavat toimipisteet:

- Myyrmäen neuvola osoitteesta Ojahaantie 1
- Martinlaakson neuvola Myyrmännin kauppakeskuksesta

Lisäksi Myyrmäen perhekeskukseen on tarkoitus siirtyä seuraavia toimintoja muista toimipisteistä:

- Lasten kuntoutuspalvelut Myyrmäen sosiaali- ja terveysasemalta
- Perheneuvolan lasten lännen tiimi Leijasta
- Vauvaperhepsykologit Myyrmäen sosiaali- ja terveysasemalta
- Lännen neuvolaikäisten psykologi- ja kuraattoripalvelut Myyrmäen sosiaali- ja terveysasemalta
- Neuvolan perheohjaus Martinlaakson ja Myyrmäen neuvoloista

Palveluverkkosuunnitelman mukaan Myyrmäen ja Martinlaakson neuvolat on suunniteltu siirrettäväksi Myyrmäen perhekeskukseen sen valmistuessa. Suunnitelman mukaan Myyrmäen neuvolan tilat eivät ole riittävät ja alueen asukkaita joudutaan ohjaamaan muihin neuvoloihin palvelun saamiseksi. Martinlaakson neuvola siirrettiin aluehallituksen päätöksellä 8.10.2024 § 193 väliaikaisesti kauppakeskus Myyrmänniin.

Toimipisteiden siirroilla on arvioitu olevan positiivisia vaikutuksia asiakkaiden palvelujen saatavuuteen, sillä Myyrmäen perhekeskus on sijainniltaan asiakkaille helposti saavutettava. Uudet tilat sijaitsevat Myyrmäen juna- ja linja-autoaseman läheisyydessä hyvien kulkuyhteyksien päässä. Muutot nykyisistä toimipisteistä ovat asiakkaiden näkökulmista lyhyitä. Perheneuvolan muutto Pakkalasta Myyrmäen suuralueelle parantaa länsivantaalaisten perheneuvolapalvelujen saavutettavuutta.

Toimipisteiden taloudelliset vaikutukset kohdentuvat toimipisteiden vuokrakustannuksiin. Toimipisteiden vuokrat nyt:

- Myyrmäen ja Martinlaakson neuvolat 25 931,80 €/kk
- Lasten kuntoutuspalvelut 13 316 €/kk
- Perheneuvola, Virtataloon muuttavien osuus n. 7 044,90 €/kk
- Neuvolaikäisten psykologi- ja kuraattoripalvelut 4 077,50 €/kk
- Perheohjaus sisältyy neuvolan tilavuokraan
- Yht. 50 370,20 €/kk

Virtatalon perhekeskuksen kokonaisvuokra on 76 232,10 €/kk ja se tullaan jyvittämään tilojen mukaan eri yksiköille. Tilojen kokonaissumma pitää sisällään myös avoimen kohtaamispaikan vuokran n. 7 672,50 euroa/kk, jonka maksaa Vantaan kaupunki.

Koska muutoksella on henkilöstövaikutuksia, ennen asiasta päättämistä ja mahdollista toiminnan aloittamisesta asiasta käydään yhteistoimintaneuvottelut. Edustukselliset yhteistoimintaneuvottelut henkilöstön edustajien kanssa on aloitettu 9.2.2026 ja alustavan arvion mukaan neuvotteluja käydään maaliskuun loppupuolelle, ainakin 23.3.2026 saakka.

Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen hallintosäännön 34 §:n kohdan 4 nojalla palvelualuejohtajan toimivaltaan kuuluu päättää toimipisteen tilapäisestä sulkemisesta tai siirrosta enintään kahden kuukauden ajaksi. Toimipisteen tilapäistä sulkemista tai siirtoa koskevia päätöksiä ei voida ketjuttaa tätä pidemmäksi ajaksi. Pidempiaikaisista siirroista päättää aluehallitus.

Ehdotus

Aluehallitus päättää:

1. että Myyrmäen neuvola tulee siirtymään Myyrmäen perhekeskukseen osoitteeseen Rajatorpantie 8, Vantaa;
2. että Martinlaakson neuvola tulee siirtymään Myyrmäen perhekeskukseen osoitteeseen Rajatorpantie 8, Vantaa;
3. että päätös on ehdollinen, kunnes käynnissä olevat yhteistoimintaneuvottelut ovat päättyneet. Siirrot pyritään mahdollisuuksien mukaan tekemään 1.4.2026 lukien;
4. todeta, että siirrot ovat voimassa toistaiseksi.

§ 46

Toimitilojen edelleen vuokraaminen osoitteesta Rajatorpantie 8, 01600 Vantaan kaupungille Myyrmäen perhekeskuksen avointa kohtaamispaikkaa varten 1.4.2026 lukien

VAKEDno-2026-1049

Liitteet

1 Lännen perhekeskus avoimen kohtaamispaikan vuokrasopimus Vake-Vantaa 2026-02-26.pdf

Verkkojulkisuus rajoitettu, Verkkojulkisuus rajoitettu

2 Liite 1 Vuokratilojen pohjapiirrokset

Verkkojulkisuus rajoitettu, Verkkojulkisuus rajoitettu

3 Liite 2 Vastuunjakotaulukko

Verkkojulkisuus rajoitettu, Verkkojulkisuus rajoitettu

Asian valmistelija: tilakeskuspäällikkö Pasi Salo

Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen aluehallitus päätti kokouksessaan 13.5.2025 § 177 vuokrata hyvinvointialueelle toimitilat Myyrmäen perhekeskuksen käyttöön osoitteesta Rajatorpantie 8, 01600 Vantaa 1.4.2026 alkaen. Vuokranantajana toimii Keskinäinen Työeläkevakuutusyhtiö Elo (Y-tunnus 0201103-7). Toimitilojen pinta-ala on yhteensä 3513 m².

Vantaan ja Keravan hyvinvointialue edelleen vuokraa tällä vuokrasopimuksella Myyrmäen perhekeskuksessa sijaitsevat noin 341 m² suuruiset tilat Vantaan kaupungille. Vuokrattavien tilojen käyttötarkoitus on ns. avoimen kohtaamispaikan, varhaiskasvatuksen avoimen päiväkodin tai vastaavien palveluiden järjestäminen. Mikäli käyttötarkoitus muuttuu, tulee siitä kirjallisesti sopia hyvinvointialueen kanssa.

Vantaan kaupunki suunnittelee tiloihin siirrettäväksi nykyisellään osoitteessa Ojahaantie 1 toimivan Vaskikellon avoimen kohtaamispaikkatoiminnan. Vantaan kaupungin kasvatuksen ja oppimisen lautakunta on käsitellyt siirtymistä Myyrmäen perhekeskukseen ja tilojen vuokraamista Vantaan ja Keravan hyvinvointialueelta kokouksessaan 10.2.2026 § 10. Asiasta päätetään Vantaan kaupungin kaupunkitilalautakunnassa 11.3.2026.

Aluevaltuuston kokouksessa 29.4.2024 § 23 hyväksymän palveluverkkosuunnitelman mukaan Myyrmäen alueelle on suunnitteilla avoin kohtaamispaikka Myyrmäen perhekeskukseen. Kohtaamispaikka on kaikille lapsiperheille tarkoitettu yhteinen tila, jossa voi tavata monipuolisten lapsiperheiden palveluiden henkilökunnan lisäksi järjestöjen työntekijöitä sekä vapaaehtoisia. Avoin kohtaamispaikka perhekeskuksen tiloissa kunnan ja 3. sektorin välisellä yhteistyöllä vahvistaa asukkaiden palvelukokonaisuutta yhdessä hyvinvointialueen palvelujen kanssa.

Vuokran suuruus on 1.4.2026 alkaen 7 672,50 euroa/kk. Vuokraan lisätään arvonlisävero voimassa olevan verokannan mukaisesti. Sopimuksen allekirjoitushetkellä arvonlisävero on 25,5 prosenttia. Vuokra-aika alkaa 1.4.2026 ja sopimus on aluksi määräaikaisena voimassa 10 vuoden ajan jatkuen sen jälkeen toistaiseksi 12 kk:n irtisanomisajalla siten, että sopimuksen ensimmäinen päättymisajankohta on määräaikaisuuden päättyessä 31.3.2036. Vuokra-aika ja vuokranmaksuvelvollisuus alkavat 1.4.2026 ja jatkuvat vuokra-ajan loppuun.

Vuokra sidotaan elinkustannusindeksiin (1951:10=100) siten, että perusindeksinä pidetään vuoden 2025 maaliskuun (2025:3) indeksin pistelukua 2345. Vuokra tarkistetaan vuosittain, ensimmäisen kerran sopimuksen alkaessa 1.4.2026, pitäen tarkistusindeksinä kunkin kalenterivuoden tammikuun indeksilukua. Jos jonkin vuoden tammikuun indeksiluku on pienempi kuin perusindeksi, vuokraa ei alenneta. Negatiivista indeksin muutosta ei huomioida.

Käyttösähköstä maksetaan erikseen, veloitus sopimuksen alkaessa 0,65 €/m²/kk +alv. ja kulloinkin voimassa olevan kiinteistön hinnaston mukaisesti, mutta mikäli on kustannustehokkaasti mahdollista niin tiloihin asennetaan sähkömittarit, joiden perusteella vuokralaista laskutetaan sähkönkulutuksesta. Kyseessä olisi alamittaus, eikä Vuokralainen pysty tekemään Vuokrattavaan tilaan omaa sähkösopimusta. Lämmitys ja vesi kuuluvat sovittuun vuokraan eikä niistä veloiteta erikseen.

Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen hallintosäännön mukaan tilakeskuspäällikkö päättää hyvinvointialueen hallintaan tulevien toimitilojen vuokralle ottamisesta, kun vuokrasopimuksen yhteenlaskettu arvo on enintään 600 000 euroa (alv 0 %). Yhteenlasketulta arvoltaan tätä suuremmista vuokrasopimuksista päättää aluehallitus.

Ehdotus

Aluehallitus päättää:

1. hyväksyä vuokrasopimuksen pääehdot seuraavasti:
 - Vuokranantaja: Vantaan ja Keravan hyvinvointialue (3221356-1)
 - Vuokralainen: Vantaan kaupunki (0124610-9)
 - Vuokrakohteen osoite: Rajatorpantie 8, 01600 Vantaa
 - Vuokrattava pinta-ala: 341 m²
 - Vuokra-aika: Vuokra-aika alkaa 1.4.2026 ja sopimus on aluksi määräaikaisena voimassa 10 vuoden ajan jatkuen sen jälkeen toistaiseksi 12 kk:n irtisanomisajalla siten, että sopimuksen ensimmäinen päättymisajankohta on määräaikaisuuden päättyessä 31.3.2036.
 - Vuokran määrä: 7 672,50 euroa/kk.
 - Vuokrasopimuksen vastuunjako erillisen vastuunjakotaulukon mukaisesti
2. valtuuttaa tilakeskuspäällikön neuvottelemaan ja allekirjoittamaan lopullisen vuokrasopimuksen;
3. valtuuttaa tilakeskuspäällikön tekemään vuokrasopimukseen muutoksia;
4. todeta, että lopullinen vuokrasopimus syntyy vasta, kun vuokrasopimus on allekirjoitettu.

§ 47

Päihdeavokuntoutusyksikön perustaminen osoitteeseen Kumitehtaankatu 5, Kerava

VAKEDno-2026-1064

Oheismateriaali

1 Ote -Liikehuoneiston vuokraaminen osoitteesta Kumitehtaankatu 5 04260 Kerava
PMP avokuntoutuksen käyttöön

Asian valmistelija: terveydenhuollon palvelujen toimialajohtaja Kati Liukko

Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen aluevaltuuston kokouksessaan 9.12.2025 § 99 hyväksymän talousarvion mukaan päihdeavohoitopalveluita kehitetään vuoden 2026 aikana painottaen päihdeavokuntoutusta. Terveys- ja mielenterveyspalvelujen tehtäväalueella on tarve perustaa uusi toimintayksikkö 1.4.2026 alkaen. Toimintayksikön on tarkoitus toimia päihdeavokuntoutusyksikkönä ja mahdollistaa avokuntoutuksen toteuttaminen Vantaan ja Keravan hyvinvointialueella osana omaa palveluntuotantoa. Päihdeavokuntoutusyksikön toiminnalle on vuokrattu soveltuvat tilat osoitteesta Kumitehtaankatu 5, Kerava. Toimitila sijaitsee Klondyke-talon neljännessä kerroksessa.

Päihdeavokuntoutusyksikön toimintaa on tarkoitus toteuttaa kahtena erikestoisena (kolmen ja kuuden viikon jaksoina, neljänä päivänä viikossa) avokuntoutusjaksona. Avokuntoutus toteutetaan pienryhmissä siten, että avokuntoutusryhmissä on enintään kahdeksan asiakasta/ryhmä. Vuositasolla asiakaskapasiteetti on kolmen viikon pituisen hoitojakson osalta 120 asiakasta/vuosi ja kuuden viikon pituisen hoitojakson osalta 56 asiakasta/vuosi. Päihdeavokuntoutusyksikön perustaminen mahdollistaa täten 176 asiakkaan avokuntoutuksen vuosittain.

Avokuntoutusjakson keskiössä on asiakkaan päihteettömän elämäntavan vahvistaminen. Asiakas saa käytännön työkaluja ja tietoa, joilla tukea päihteettömyyttä ja ennaltaehkäistä retkahduksia. Sisällöltään kolmen viikon pituinen hoitojakso keskittyy asiakkaan motivaation ylläpitoon, retkahduksen ehkäisyyn, toiminnallisuuteen, vertaisuuteen, psykoedukatioon ja palveluihin kiinnittymiseen. Kuuden viikon pituinen hoitojakso puolestaan tukee asiakasta päihteettömän arjen ja minäkuvan rakentamisessa ja mahdollistaa toipumisen, vertaisuuden ja yhteisöllisyyden. Hoitojaksojen sisältö rakennetaan huomioiden huumeiden käyttäjät ja monipäihdekäyttäjät.

Päihdeavokuntoutusryhmät ovat arkipäivisin virka-aikana toteutettavaa, ohjattua sosiaalista kuntoutusta. Avokuntoutus toimii yleensä jatkohoitona, kun asiakkaan kiireellisin hoito on toteutettu. Toiminta tapahtuu ajanvarauksella pienryhmissä, ja sitä ohjaa koulutettu henkilöstö. Asiakkaat ohjautuvat avokuntoutukseen ammattilaisen tekemällä läheteellä. Osallistuminen edellyttää päihteettömyyttä, eikä toimintaan liity lääkehoitoa tai matalan kynnyksen palveluja. Avokuntoutuksen sisällöt rakennetaan niin, että non-stop tyyppinen aloitus ja lyhyempi kesto mahdollistavat nopean hoitoon pääsyn. Lisäksi järjestetään tutustumiskäynnit viikoittain hoitoon tulon kynnyksen madaltamiseksi ja sitouttamiseksi.

Päihdeavokuntoutusyksikön toiminnan valmistelut on aloitettu. Yksikköön on tarkoitus rekrytoida kaksi sosionomia ja kaksi sairaanhoitajaa. Tavoitteena on saada toiminta käyntiin huhtikuun aikana. Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen

hallintosäännön 24 §:n mukaan, mikäli toimivallasta ei ole säädetty laissa eikä määrätty hallintosäännössä tai edelleen delegointipäätöksessä, toimivalta on aluehallituksella. Asiasta päättäminen kuuluu em. määräyksen nojalla aluehallituksen toimivaltaan.

Ehdotus

Aluehallitus päättää perustaa päihdeavokuntoutusyksikön osoitteeseen Kumitehtaankatu 5, Kerava huhtikuusta 2026 lähtien.

Aluehallitus, § 30, 10.02.2026

Aluehallitus, § 48, 03.03.2026

§ 48

Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen, Keravan kaupungin ja Vantaan kaupungin ylimmän johdon yhteistyösopimus - varajäsenten nimeäminen

VAKEDno-2023-700

Aluehallitus, 10.02.2026, § 30

Liitteet

1 Alustava luonnos poliittisissa neuvotteluissa päivitetystä sopimuksesta - ylimmän johdon yhteistyösopimus.pdf

Oheismateriaali

1 Nykyinen sopimus vuodelta 2023 - Ylimmän johdon yhteistyösopimus.pdf

Asian valmistelija: hallintojohtaja Riikka Rajahalme

Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen, Vantaan kaupungin ja Keravan kaupungin välillä on ollut solmittuna ylimmän johdon yhteistyösopimus. Sopimuksessa on sovittu Keravan kaupungin johtoryhmän, Vantaan kaupungin johtoryhmän sekä Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen johtoryhmän yhteistyöstä ja Keravan kaupunginjohtajan, Vantaan kaupunginjohtajan ja Vantaan ja Keravan hyvinvointialuejohtajan yhteistyöstä. Lisäksi sopimuksessa on sovittu osapuolten ylimmän poliittisen johdon yhteistyön mahdollistamisesta. Nykyinen yhteistyösopimus on oheismateriaalina.

Hyvinvointialue on esittänyt syksyllä 2024 Vantaan ja Keravan kaupungeille yhteisen sopimus pohjaisen neuvottelukunnan perustamista tälle valtuustokaudelle rajapinnassa olevien yhteisten asioiden käsittelyä varten. Esityksen teki aluehallituksen asettama toimikunta, joka valmisti 1.6.2025 alkavan valtuustokauden toimielinorganisaatiota ja hallintosäätöä.

"Toimikunta päätti yksimielisesti, että Vantaan ja Keravan kaupungeille esitetään yhteisen sopimus pohjaisen neuvottelukunnan perustamista 1.6.2025 alkavalle valtuustokaudelle, rajapinnassa olevien yhteisten asioiden käsittelyä varten. Neuvottelukunnan jäsenet nimetään asemavaltuutuksen perusteella. Tämä voidaan tehdä päivittämällä hyvinvointialueen ja kaupunkien johdon yhteistyösopimusta."

Esitystä uudesta neuvottelukunnasta on käsitelty kolmen organisaation johtoryhmien tapaamisissa sekä hyvinvointialueen aluehallituksen ja Vantaan ja Keravan kaupunginhallitusten yhteistapaamisissa 10.9.2025.

Yhteisen neuvottelukunnan perustaminen voitaisiin toteuttaa osana johdon yhteistyösopimuksen päivittämistä. Samassa yhteydessä sopimukseen on mahdollista päivittää osapuolten nykyiset yhteystiedot, poistaa vanhentuneet tekstit yhdyspintasopimusten ja -suunnitelmien sekä yhteisten tavoitteiden laadinnasta vuoden 2023 aikana sekä samalla muutoinkin päivittää sopimusta huomioiden uuden neuvottelukunnan perustaminen.

Nykyinen yhteistyösopimus on oheismateriaalina. Lisäksi oheismateriaalina on yhteistapaamisissa 10.9.2025 käsitelty versio sekä alustava luonnos poliittisissa neuvotteluissa päivitetystä sopimuksesta. Tarkoituksena on, että aluehallitus käy

asiasta lähetekeskustelua ja linjaa asian edistämisestä. Aluehallituksen puheenjohtaja kertoo neuvotteluiden tilannekatsauksen kokouksessa.

Ehdotus

Aluehallitus käy lähetekeskustelun koskien Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen, Keravan kaupungin ja Vantaan kaupungin ylimmän johdon yhteistyösopimuksen päivittämistä ja yhteisen neuvottelukunnan perustamista.

Kokouskäsittely

Aluehallituksen jäsen Jari Sainio ja kansalliskielilautakunnan puheenjohtaja Patrik Karlsson ilmoittivat olevansa tässä asiakohdassa esteellisiä palvelussuhdejääviyden perusteella ja he poistuivat kokouksesta asian käsittelyn ja päätöksenteon ajaksi klo 10.45. Lisäksi laki- ja päätöspalveluiden päällikkö Jenna Laurikkala poistui kokouksesta asian käsittelyn aikana klo 11.06.

Aluehallitus päätti keskustelun jälkeen yksimielisesti pohjaehdotuksesta poiketen:

- hyväksyä osaltaan liitteenä olevan Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen, Keravan kaupungin ja Vantaan kaupungin ylimmän johdon yhteistyösopimuksen;
- että Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen, Keravan kaupungin ja Vantaan kaupungin ylimpien luottamushenkilöiden yhteistyöhön asetetaan valtuustokausittain neuvottelukunta yhdyspinnoilla olevien yhteisten asioiden käsittelyä varten. Neuvottelukunnan jäsenet nimetään asemavaltuutuksen perusteella siten, että siihen kuuluvat hallitusten puheenjohtajat ja varapuheenjohtajat sekä nimetään kullekin edellä mainitulle henkilölle samaa poliittista ryhmää edustava varajäsen kustakin hallituspöydästä. Lisäksi neuvottelukuntaan nimetään hyvinvointialueelta valtuustotoimikunnan puheenjohtaja ja varapuheenjohtaja;
- että neuvottelukunnan varajäsenet Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen osalta nimetään seuraavassa aluehallituksen kokouksessa;
- että lisäksi aluehallitus edellyttää, että kerran vuodessa pidetään hyvinvointialueen aluehallituksen ja Vantaan kaupungin sekä Keravan kaupungin kaupunginhallitusten yhteinen seminaari.

Päätös

Aluehallitus päätti yksimielisesti:

- hyväksyä osaltaan liitteenä olevan Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen, Keravan kaupungin ja Vantaan kaupungin ylimmän johdon yhteistyösopimuksen;
- että Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen, Keravan kaupungin ja Vantaan kaupungin ylimpien luottamushenkilöiden yhteistyöhön asetetaan valtuustokausittain neuvottelukunta yhdyspinnoilla olevien yhteisten asioiden käsittelyä varten. Neuvottelukunnan jäsenet nimetään asemavaltuutuksen perusteella siten, että siihen kuuluvat hallitusten puheenjohtajat ja varapuheenjohtajat sekä nimetään kullekin edellä mainitulle henkilölle samaa poliittista ryhmää edustava varajäsen kustakin hallituspöydästä. Lisäksi neuvottelukuntaan nimetään hyvinvointialueelta valtuustotoimikunnan puheenjohtaja ja varapuheenjohtaja;
- että neuvottelukunnan varajäsenet Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen osalta nimetään seuraavassa aluehallituksen kokouksessa;

- että lisäksi aluehallitus edellyttää, että kerran vuodessa pidetään hyvinvointialueen aluehallituksen ja Vantaan kaupungin sekä Keravan kaupungin kaupunginhallitusten yhteinen seminaari.

Lisätietoja päätöksestä antaa hyvinvointialuejohtaja Timo Aronkytö, timo.aronkyto@vakehyva.fi.

Paula Lehmuskallio ja Jüri Linros jättivät päätökseen pöytäkirjalausuman, joka lisätään pöytäkirjaan. Pöytäkirjalausuma kuului seuraavasti: *"Vantaan ja Keravan aluevaltuusto on hyvinvointialueen korkein päättävä elin. Siksi pidän kohtuuttomana, että valtuuston puheenjohtajisto ollaan syrjäyttämässä tämän perustettavan neuvottelukunnan jäsenyydestä. Neuvottelukunta ei ole päättävä elin, vaan keskusteleva ja mm. eteenpäin katsova uusia asioita kehittävä elin."*

Päätöksenteon jälkeen Jari Sainio ja Patrik Karlsson saapuivat takaisin kokoukseen klo 11.29.

Aluehallitus, 03.03.2026, § 48

Oheismateriaali

1 Hyväksytty Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen, Keravan kaupungin ja Vantaan kaupungin ylimmän johdon yhteistyösopimus.pdf

Asian valmistelija: hallintojohtaja Riikka Rajahalme

Aluehallitus päätti viime kokouksessaan 10.2.2026 § 30:

- hyväksyä osaltaan liitteenä olevan Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen, Keravan kaupungin ja Vantaan kaupungin ylimmän johdon yhteistyösopimuksen;
- että Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen, Keravan kaupungin ja Vantaan kaupungin ylimpien luottamushenkilöiden yhteistyöhön asetetaan valtuustokausittain neuvottelukunta yhdyspinnoilla olevien yhteisten asioiden käsittelyä varten. Neuvottelukunnan jäsenet nimetään asemavaltuutuksen perusteella siten, että siihen kuuluvat hallitusten puheenjohtajat ja varapuheenjohtajat sekä nimetään kullekin edellä mainitulle henkilölle samaa poliittista ryhmää edustava varajäsen kustakin hallituspöydästä. Lisäksi neuvottelukuntaan nimetään hyvinvointialueelta valtuustotoimikunnan puheenjohtaja ja varapuheenjohtaja;
- että neuvottelukunnan varajäsenet Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen osalta nimetään seuraavassa aluehallituksen kokouksessa;
- että lisäksi aluehallitus edellyttää, että kerran vuodessa pidetään hyvinvointialueen aluehallituksen ja Vantaan kaupungin sekä Keravan kaupungin kaupunginhallitusten yhteinen seminaari.

Aluehallituksen päätöksen jälkeen Keravan kaupunginhallitus sekä Vantaan kaupunginhallitus ovat käsitelleet asiaa osaltaan. Keravan kaupunginhallitus päätti kokouksessaan 23.2.2026 § 37 yhteistyösopimuksen hyväksymisestä sekä edelleen 38 §:ssä edustajien sekä henkilökohtaisten varajäsenten nimeämisestä yhteistyöneuvottelukuntaan. Vantaan kaupunginhallitus päätti kokouksessaan

23.2.2026 § 5 yhteistyösopimuksen hyväksymisestä sekä edustajien ja henkilökohtaisten varajäsenten nimeämisestä yhteistyöneuvottelukuntaan.

Tässä aluehallituksen kokouksessa on tarkoitus nimetä vielä hyvinvointialueen varajäsenet neuvottelukuntaan aluehallituksen puheenjohtajistolle. Tämän jälkeen kaikki osapuolet ovat päättäneet yhteistyösopimuksen hyväksymisestä sekä yhteisen neuvottelukunnan kokoonpanosta. Yhteistyösopimuksen mukaan yhteistyöneuvottelukunnan tapaamisten kokoonkutsujana ja järjestäjänä toimii kukin osapuoli vuorotellen vuorovuosina siten, että yhteistyön ensimmäisenä vuonna (2026) kokoonkutsuja on Vantaan ja Keravan hyvinvointialue, toisena Keravan kaupunki ja kolmantena Vantaan kaupunki.

Ehdotus

Aluehallitus päättää:

1. nimetä yhteistyöneuvottelukuntaan henkilökohtaiset varajäsenet aluehallituksen puheenjohtajistolle;
2. käydä lähetekeskustelun koskien neuvottelukunnan toimintaa vuonna 2026 kun Vantaan ja Keravan hyvinvointialue toimii kokousten koollekutsujana.

§ 49**Hyvinvointialueen eri toimialojen virkojen perustaminen**

VAKEDno-2026-618

Asian valmistelija: henkilöstöjohtaja Anne Sivula

Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen hallintosäännön 51 §:n mukaan aluevaltuusto päättää hyvinvointialuejohtajan ja toimialajohtajien virkojen perustamisesta ja lakkauttamisesta sekä virkanimikkeen muuttamisesta. Aluehallitus päättää muiden virkojen perustamisesta ja lakkauttamisesta. Virkanimikkeen muuttamisesta päättää hyvinvointialuejohtaja. Viran kelpoisuusvaatimusten muuttamisesta päättää toimialajohtaja alaistensa viranhaltijoiden osalta ottaen huomioon, mitä erikseen on säädetty tai määrätty. Hyvinvointialuejohtajan viran kelpoisuusvaatimuksista päättää aluevaltuusto. Muiden virkojen kelpoisuusvaatimuksista päätetään virkaa perustettaessa. Pelastuslautakunta päättää pelastuslaitosta koskevat asiat 25 §:n mukaisesti.

Toimialoilta on tullut esityksiä seuraavien virkojen perustamisesta:

- yhden toimintayksikön esihenkilön viran perustaminen (Vammaisten ja vanhusten palvelujen toimiala, Vammaisten palvelujen palvelualue)
- yhden tehtäväaluepäällikön viran perustaminen (Vammaisten ja vanhusten palvelujen toimiala, Hoiva-asumisen palvelujen palvelualue)

Vammaisten asiakasohjauksen tehtäväalueelle esitetään uuden toimintayksikön esihenkilön viran perustamista. Viran perustamisen yhteydessä erikoisohjaajan työsuhteinen vakanssi lakkautetaan. Uuden viran myötä varmistetaan riittävät johtamisresurssit asiakasohjauksessa.

Hoiva-asumisen palvelut 5 tehtäväalueelle esitetään tehtäväaluepäällikön viran perustamista. Tikkurilan vanhustenkeskus valmistuu vuoden 2026 lopussa. Avaamisen valmistelut ja vaatimusten mukainen laadukas johtaminen edellyttävät viran perustamista riittävän aikaisessa vaiheessa keväällä 2026.

Hyvinvointialueiden virkojen perustamiseen liittyvät yleiset määräykset

Lain hyvinvointialueesta 92 §:n mukaan hyvinvointialueen palveluksessa oleva henkilöstö on virkasuhteessa tai työsopimussuhteessa hyvinvointialueeseen. Virkasuhteesta ja työsopimussuhteesta sekä virka- ja työehtosopimuksista hyvinvointialueilla säädetään erikseen. Tehtävää, jossa käytetään julkista valtaa, hoidetaan virkasuhteessa. Tällaista tehtävää varten perustetaan virka. Perustellusta syystä henkilö voidaan kuitenkin ottaa tällaiseen tehtävään virkasuhteeseen myös ilman, että tehtävää varten on perustettu virka.

Edelleen lain hyvinvointialueesta 93 §:n 1 momentin mukaan viran perustamisesta ja lakkauttamisesta päättää aluevaltuusto tai hyvinvointialueen hallintosäännössä määrätty muu toimielin. Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen hallintosäännön 51 §:n nojalla viran perustaminen ja viran kelpoisuusvaatimuksista päättäminen kuuluu aluehallituksen toimivaltaan. Vantaan ja Keravan hyvinvointialueelle perustettavat virat ovat hyvinvointialueen yhteisiä virkoja.

Perustuslain 125 §:n 2 momentin mukaan yleiset nimitysperusteet julkisiin virkoihin ovat taito, kyky ja koeteltu kansalaiskunto. Lain kunnan ja hyvinvointialueen viranhaltijasta 6 §:n mukaan virkasuhteeseen otettavalla on lisäksi oltava erikseen säädetty tai hyvinvointialueen päättämä erityinen kelpoisuus. Henkilö voidaan ottaa määräaikaan

virkasuhteeseen erityisistä kelpoisuusvaatimuksista riippumatta, jos siitä erikseen säädetään tai hyvinvointialue erityisestä syystä yksittäistapauksessa toisin päättää. Virkasuhteeseen voidaan ottaa vain 18 vuotta täyttänyt henkilö.

Hyvinvointialue voi päätöksellään tiukentaa laissa tai asetuksessa säädettyjä kelpoisuusvaatimuksia. Sen sijaan kelpoisuusvaatimuksia ei voida lieventää hyvinvointialueen päätöksellä. Kun kelpoisuusvaatimuksia ei ole säädetty lailla tai asetuksella, hyvinvointialueen toimivaltainen viranomainen harkitsee viran tarkoituksenmukaiset kelpoisuusvaatimukset. Viran kelpoisuusvaatimukset voidaan määrätä hallintosäännön määräyksillä, virkaa perustettaessa tai erillisillä päätöksillä. Toimivaltaan päättää kelpoisuusvaatimuksista kuuluu myös kelpoisuusvaatimusten muuttaminen.

Hyvinvointialueen hallintosäännön 57 §:n mukaan aluevaltuusto päättää hyvinvointialuejohtajan ja toimialajohtajien valinnasta. Hyvinvointialuejohtaja valitsee suorat alaisensa, jotka eivät ole toimialajohtajia. Lisäksi hyvinvointialuejohtaja päättää toimialajohtajan avoimen viran hoitajan. Toimialajohtaja, palvelualuejohtaja ja tehtäväalueen päällikkö ja toimintayksikön esihenkilö valitsee alaisensa henkilöstön. Palvelussuhteeseen ottamisessa on huomioitava kulloinkin voimassa olevat mahdolliset täyttölupamääräykset. Palvelussuhteeseen ottamisesta päättävä viranomainen noudattaa palkkauksessa hyvinvointialueen palkkausjärjestelmiä. Palvelussuhteeseen ottamisesta päättävä viranomainen päättää myös valittavan koeajan määrittämisestä tai siitä sopimisesta. Pelastusjohtajan valinnasta päätetään 25 §:n mukaisesti.

Ehdotus

Aluehallitus päättää:

1. perustaa toimintayksikön esihenkilön viran 1.4.2026 alkaen. Viran kelpoisuusvaatimuksena lakien 817/2015 § 8 tai 559/1994 § 5 mukainen laillistus;
2. perustaa tehtäväaluepäällikön viran 1.4.2026 alkaen. Viran kelpoisuusvaatimuksena on ylempi korkeakoulututkinto.

§ 50

Vuodelle 2025 myönnetyn järjestöavustuksen käyttämättä jääneen osuuden siirto vuodelle 2026

VAKEDno-2024-2324

Asian valmistelijat: erityisasiantuntija Hilda Hakkarainen

Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen hallintosäännön 24 §:n mukaan aluehallitus päättää avustusperiaatteiden hyväksymisestä ja avustusten myöntämisestä lähidemokratia- ja osallisuuslautakunnan ehdotuksen pohjalta. Aluehallitus myönsi vuoden 2025 järjestöavustukset kokouksessaan 4.3.2025 § 47. Avustusta myönnettiin 39 hakijalle yhteensä 920 000 euroa.

Järjestöavustuskokonaisuudessa noudatetaan avustusperiaatteita, jotka aluehallitus on päivittänyt 23.9.2025 § 217. Avustusperiaatteissa todetaan, että avustus myönnetään kerran vuodessa ja se on käytettävä myöntämivuoden aikana. Avustusperiaatteissa todetaan kuitenkin myös, että avustuksen myöntänyt viranomainen voi erityisestä syystä avustuksen saajan erillisen anomuksen perusteella päättää talousarviovuodelle myönnetyn avustuksen käyttämisestä myös seuraavana kalenterivuonna tai erityisistä syistä myös useampana vuotena.

Viime vuonna avustusta saaneille järjestöille annettiin määräaika, johon mennessä mahdolliset anomukset avustuksen siirrosta seuraavalle kalenterivuodelle tuli toimittaa. Määräajan sisällä saapui yksi anomus, jonka jätti Siskot ja Simot ry.

Siskot ja Simot ry:lle myönnettiin 23 000 euroa kumppanuusavustusta pop-up vapaaehtoistoiminnan organisointiin vuonna 2025. Järjestö pyytää avustuksesta siirrettäväksi 2776,48 euroa vuodelle 2026. Avustuksen ylijäämä johtuu järjestön mukaan pääasiassa ennakoimattomista henkilöstöön liittyvistä tekijöistä sekä vastuullisesta talouden suunnittelusta. Järjestö on antanut anomuksessaan seuraavia perusteluita avustuksen käyttämättä jäämiselle:

- Sairauspoissaolot: Hanketyöntekijän sairausloma vähensi kuluja suunnitellusta.
- Työajan jakautuminen: Hanketyöntekijä on työskennellyt useammassa eri projektissa samanaikaisesti. Työtuntien kohdentuminen hankkeiden välillä on elänyt tilanteen mukaan, ja tässä hankkeessa toteutunut tuntimäärä jäi hieman ennakoitua pienemmäksi.
- Sivukulut ja palkankorotukset: Budjetoinnissa varauduttiin työehtosopimuksen mukaisiin palkankorotuksiin ja sivukuluihin niin, ettei budjetti ylittyisi. Ne toteutuivat budjetointia pienempinä.
- Matka- ja tapahtumakulut: Tapahtuman järjestämiseen liittyvät matka- ja tapahtumakulut ovat muuttuvia, eivätkä tarkasti ennakoitavissa.

Järjestön mukaan säästynyt avustus voidaan käyttää käyttötarkoituksen mukaisesti vuonna 2026 toimintaan, johon se on viime vuonna myönnetty.

Nykyisin avustusperiaatteiden mukaan hyvinvointialue voi erityisestä syystä avustuksen saajan erillisen anomuksen perusteella päättää talousarviovuodelle myönnetyn avustuksen käyttämisestä myös seuraavana kalenterivuonna tai erityisistä syistä myös useampana vuotena. Ottaen huomioon lähidemokratia- ja osallisuuslautakunnan roolin avustuskokonaisuudessa, voisi olla perusteltua jatkossa

delegoida tätä toimivaltaa jo myönnetyn avustuksen siirrosta aluehallitukselta lähidemokratia- ja osallisuuslautakunnalle.

Ehdotus

Aluehallitus päättää:

1. että Siskot ja Simot ry voi käyttää vuodelle 2025 pop-up vapaaehtoistoiminnan järjestämiseen myönnetyn avustuksen ylijäämän 2776,48 euroa vuoden 2026 aikana;
2. delegoida lähidemokratia- ja osallisuuslautakunnalle toimivallan päättää jatkossa järjestöille myönnettyjen avustusten siirrosta seuraavalle kalenterivuodelle tai erityisestä syystä useammalle vuodelle.

§ 51**Hyvinvointialueiden välisen ja muille viranomaisille annettujen palvelujen laskutuksen toimivallan delegointi talouspalvelupäällikölle**

VAKE-2022-580

Asian valmistelija: hallinnon erityisasiantuntija Anni Sirola

Hyvinvointialueesta annetun lain (611/2021) 96 §:n mukaan aluevaltuusto voi hallintosäännössä siirtää toimivaltaansa hyvinvointialueen muille toimielimille, luottamushenkilöille ja viranhaltijoille. Toimivaltaa ei kuitenkaan saa siirtää asioissa, joista aluevaltuuston on tässä tai muussa laissa olevan säännöksen mukaan päätettävä.

Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen hallintosäännön 80 §:n mukaan aluevaltuusto päättää hyvinvointialueen palveluista ja muista suoritteista perittävien maksujen yleisistä perusteista sekä hyvinvointialueen järjestämisvastuulle kuuluvista palveluista perittävistä asiakasmaksuista. Aluehallitus päättää tarkemmin muiden maksujen (ei asiakasmaksujen) perusteista ja euromääristä. Aluehallitus voi siirtää maksuista päättämiseen liittyvää toimivaltaansa alaiselleen viranomaiselle.

Edelleen hallintosäännön 166 §:n mukaisesti toimielin ja viranhaltija voivat päättää sille hallintosäännöllä määrätyn toimivallan siirtämisestä alaiselleen viranomaiselle, ottaen huomioon toimivallan siirtämistä sekä hallinnollisen pakon käyttämistä koskevat rajoitukset. Se, jolle toimivaltaa on edelleen siirretty, ei voi enää siirtää toimivaltaa edelleen. Toimivallan siirtämisspäätöksistä on pidettävä ajan tasalla olevaa luetteloa ja luettelo annetaan aluevaltuustolle tiedoksi vuosittain.

Aluehallitus on kokouksessaan 8.11.2022 § 228 päättänyt siirtää maksuista päättämiseen liittyvää toimivaltaansa siten, että Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen talousjohtajalle annetaan oikeus päättää muille hyvinvointialueille tai muille viranomaistahoille tai vakuutusyhtiöille annettujen palvelujen osalta perittävistä maksuista. Talousjohtajan virkanimike on muuttunut 1.9.2025 lähtien talouspalvelupäälliköksi. Virkanimikkeen muutoksen johdosta aluehallituksen päätöstä toimivallan siirtämisestä 8.11.2022 § 228 tulee päivittää uuden virkanimikkeen mukaiseksi.

Sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä annetun lain (612/2021) 57 §:n mukaan, jos hyvinvointialue antaa lakiin tai 36 §:ssä tarkoitettuun hyvinvointialueiden yhteistyösopimukseen perustuen sosiaali- tai terveystaloudellista palvelua toisen hyvinvointialueen asukkaalle, on sen hyvinvointialueen, jonka asukas henkilö on, korvattava ilman aiheutonta viivytystä palvelun antamisesta aiheutuneet kustannukset, jollei kustannusten korvaamisesta muualla toisin säädetä tai jolleivät hyvinvointialueet toisin sovi. Kustannuksilla tarkoitetaan toteutuneita kuluja, jotka ovat aiheutuneet palvelun antamisesta ja joista on vähennetty palvelusta kertyneet toimintatulot. Edellä säädettyä ei sovelleta terveydenhuoltolain 16 §:ssä tarkoitettuun kouluterveydenhuoltoon, 17 §:ssä tarkoitettuun opiskelijaterveydenhuoltoon eikä 17 a §:ssä tarkoitettuihin opiskeluhuollon psykologipalveluihin eikä sosiaalihuoltolain 27 c §:ssä tarkoitettuihin opiskeluhuollon kuraattoripalveluihin. Sosiaali- ja terveydenhuollon palveluista saadaan korvauksia myös vakuutusyhtiöiltä (Liikennevakuutuslain 460 /2016 55 §:n ja työtapaturma- ja ammattitautilain 459/2015 40 § mukainen ns. täyskustannuskorvaus).

Ehdotus

Aluehallitus päättää siirtää maksuista päättämiseen liittyvää toimivaltaansa siten, että Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen talouspalvelupäällikölle annetaan oikeus päättää muille hyvinvointialueille tai muille viranomaistahoille tai vakuutusyhtiöille annettujen palvelujen osalta perittävistä maksuista.

§ 52**Vastaus valtuustoaloitteeseen koskien Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen luontojalanjäljen laskemista**

VAKEDno-2025-4437

Oheismateriaali

1 Vantaan_ja_Keravan_hyvinvointialueen_ilmasto_ohjelma_2030 (hyväksytty aluevaltuustossa 28.10.2024 § 67).pdf

Asian valmistelija: konsernipalvelujen toimialajohtaja Mikko Hokkanen ja erityisasiantuntija Christa Salovaara

Aluevaltuuston kokouksessa 15.9.2025 § 76 jätettiin

Eva Tawasolin valtuustoaloite "Vantaan ja Keravan hyvinvointialue laskee luontojalanjälkensä". Valtuustoaloitteen on allekirjoittanut Tawasolin lisäksi 14 muuta aluevaltuutettua. Valtuustoaloite kuului seuraavasti:

"Sitra julkaisi kesäkuussa 2025 selvityksen¹, jossa esitellään käytännöllinen menetelmä luontojalanjäljen mittaamiseen samalla tavoin kuin hiilijalanjälki. Laskenta perustuu luontoekvivalenttiin (Biodiversity Equivalent, BDe), etenee neljässä vaiheessa ja on sovellettavissa myös hyvinvointialueilla.

Vantaan ja Keravan hyvinvointialue on strategiassaan sitoutunut hiilineutraaliustavoitteeseen vuoteen 2030 mennessä ja tavoittelee samalla luonnon monimuotoisuuden vahvistamista. Seuraava merkittävä askel on luontojalanjäljen systemaattinen laskenta ja sen kytkeminen osaksi talous- ja hankintapäätöksiä.

Esimerkkejä löytyy jo muista paikallishallinnoista: Tampere on laskenut kaupunkiorganisaationsa luontojalanjäljen. Espoo on käynnistänyt oman luontojalanjälkihankkeensa. Vantaan ja Keravan hyvinvointialue voi hyödyntää näitä kokemuksia sekä Sitran ja Jyväskylän yliopiston kehittämää menetelmää ja olla Suomen ensimmäinen hyvinvointialue, joka laskee oman luontojalanjälkensä.

Luontojalanjäljen laskenta tekee näkyväksi hyvinvointialueen toiminnan ja hankintojen vaikutukset luontoon myös arvoketuissa. Se tarjoaa työkalun kohdistaa toimenpiteet sinne, missä haitat ovat suurimmat ja missä toimilla voidaan saavuttaa merkittävän positiivinen vaikutus. Laskenta vahvistaa päätöksenteon tietopohjaa ja tukee suoraan hyvinvointialueen tavoitetta vahvistaa luonnon monimuotoisuutta.

Me allekirjoittaneet esitämme, että Vantaan ja Keravan hyvinvointialue:

- 1. käynnistää oman luontojalanjäljen laskennan,*
- 2. raportoi tulokset valtuustolle säännöllisesti, ja*
- 3. käyttää tietoa strategian, talousarvion ja hankintojen suunnittelussa.*

Työ voidaan toteuttaa vaiheittain: ensin rajatulla pilotilla ja sen jälkeen laajentaen koko organisaation toimintaan. Näin Vantaan ja Keravan hyvinvointialue voi olla edelläkävijä, joka tekee päätöksiä luontopositiivisesti ja tietoon perustuen.

Lähteet:

¹ Sitra. 2025. Suomalaisten luontojalanjälki. <https://www.sitra.fi/julkaisut/suomalaisten-luontojalanjalki>

Aluehallitus päätti kokouksessaan 7.10.2025 § 251 merkitä valtuustoaloitteen tiedoksi ja lähettää sen edelleen konsernipalvelujen toimialajohtajan valmisteltavaksi 15.3.2026 mennessä.

Vastaus valtuustoaloitteeseen:

Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen ensimmäisessä hyvinvointialuestrategiassa vuosille 2023–2025 asetettiin tavoite, jonka mukaan hyvinvointialue on hiilineutraali vuoteen 2030 mennessä. Tämän tavoitteen toteutumiseksi hyvinvointialueelle laadittiin ilmasto-ohjelma, joka hyväksyttiin aluevaltuustossa 28.10.2024 § 67. Hyväksytty ilmasto-ohjelma on oheismateriaalina. Ilmasto-ohjelman tavoitteiden toteutumisesta raportoidaan aluevaltuustolle ensimmäisen kerran keväällä 2026.

Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen voimassa olevassa hyvinvointialuestrategiassa 2026–2029 todetaan, että Ilmasto-ohjelman toimenpiteitä jatketaan kuluvalle strategiakaudella ja organisaation hiilijalanjälki lasketaan vuosina 2026 ja 2030.

Valtuustoaloite koskee Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen luontojalanjäljen laskemista.

Hiilijalanjälki keskittyy organisaation ilmastovaikutusten mittaamiseen ja luontojalanjälki puolestaan kertoo sen, millaisia vaikutuksia esim. palveluilla ja tuotteilla on luontoon ja luonnon monimuotoisuuteen. Luontojalanjälki on Jyväskylän yliopistossa kehitetty työkalu organisaation/muun toimijan biodiversiteettivaikutusten seurantaan ja pienentämiseen.

Kansallisessa Ekosote-hankkeessa vuosina 2022–2023 laskettiin ensimmäistä kertaa Suomen sosiaali- ja terveydenhuollon yhteinen hiilijalanjälki. Suurimmiksi päästölähteiksi todettiin rakennusten käyttämä kaukolämpö, polttoaineet ja sähkö, kuljetuspalvelut, asiantuntijapalvelut, sekä ruoka ja majoitus. Terveystieteiden osalta erottuivat lisäksi lääkkeet. Suuri osa sote-sektorin hiilijalanjäljestä aiheutuu erilaisista tavara- ja palveluhankinnoista. Luontojalanjälkeä ei sote-sektorille ole tiettävästi laskettu.

Esimerkkinä Tampereen kaupunki laski luonto- ja hiilijalanjälkensä yhdessä Jyväskylän yliopiston kanssa tunnistaakseen luontovaikutuksensa ja vähentääkseen luontokatoa. Laskennassa todettiin, että elintarvikkeet (erityisesti liha), lämmitys ja rakentaminen aiheuttavat suurimmat luontovaikutukset. Hiilijalanjäljen laskennassa todettiin Tampereen kaupunkiorganisaation suurimmiksi päästölähteiksi niin ikään lämmitys, elintarvikkeet ja rakentaminen.

Vantaan ja Keravan hyvinvointialue on strategiassaan sitoutunut tekemään hiilijalanjäljen laskennan ensimmäisen kerran vuonna 2026. Työ käynnistyy kevään 2026 aikana tiedonkeruulla. Tietoa tarvitaan ainakin Ekosote-hankkeen yhteydessä sote-sektorin suurimmiksi päästölähteiksi todetuista asioista, kuten rakennusten käyttämä kaukolämpö, polttoaineet ja sähkö, kuljetuspalvelut, ruoka ja majoitus, tavara- ja palveluhankinnat sekä lääkkeet.

Luontojalanjälkilaskentaa koskeva menetelmä on osin vielä kehitysvaiheessa ja esim. Sitran sivuilla todetaan, että luontojalanjäljen laskenta tulee tarkentumaan tulevaisuudessa. Hiilijalanjäljen laskentaa koskeva tiedonkeruu ja hiilijalanjäljen laskeminen vuonna 2026 tuottavat hyvinvointialueelle arvokasta pohjatietoa ja kokemusta. Vantaan ja Keravan hyvinvointialue ottaa strategian ja ilmasto-ohjelman mukaisia askelia oman jälkensä tunnistamisessa hiilijalanjäljen laskennan myötä. Siitä

saatujen oppien pohjalta voidaan tulevaisuudessa harkita, olisiko syytä pilotoida myös luontojalanjäljen laskentaa sitten, kun sitä koskevat menetelmät tarkentuvat.

Ehdotus

Aluehallitus päättää:

1. antaa Eva Tawasolille ja 14 muulle valtuustoaloitteen allekirjoittaneelle aluevaltuutetulle yllä selostusosassa olevan vastauksen valtuustoaloitteeseen;
2. esittää aluevaltuustolle, että aluevaltuusto merkitsee saadun selvityksen tiedoksi vastauksena valtuustoaloitteeseen ja toteaa valtuustoaloitteen loppuun käsitellyksi.

§ 53

Vastaus valtuustoaloitteeseen koskien vammaisiasiavastaavan viran perustamista Vantaan ja Kerava hyvinvointialueelle

VAKEDno-2025-4427

Asian valmistelijat: vammaisten ja vanhusten palvelujen toimialajohtaja Minna Lahnalampi-Lahtinen ja vammaispalvelujen palvelualuejohtaja Kristina Nousiainen

Aluevaltuuston kokouksessa 15.9.2025 § 76 jätettiin Elina Nykyrin valtuustoaloite koskien vammaisiasiavastaavan viran perustamista Vantaan ja Kerava hyvinvointialueelle. Valtuustoaloitteen on allekirjoittanut 10 valtuutettua. Valtuustoaloite kuului seuraavasti:

"Me, aloitteen allekirjoittaneet aluevaltuutetut, esitämme, että Vantaan ja Keravan hyvinvointialue perustaa vammaisiasiavastaavan viran.

Hyvinvointialueen vammaisiasiavastaavan tehtävänä, yhteistyössä muiden valtakunnallisten ja alueellisten toimijoiden kanssa, olisi:

1. *turvata vantaalaisten ja keravalaisten vammaisten asiakkaiden ja potilaiden oikeuksien, palveluiden ja yhdenvertaisen kohtelun toteutuminen,*
2. *toimia niiden vantaalaisten ja keravalaisten vammaisten asiakkaiden ja potilaiden apuna, jotka eivät saa riittävästi apua ja tukea hyvinvointialueelta, taikka jotka ovat tyytymättömiä hyvinvointialueelta saamaansa palveluun tai kohteluun,*
3. *valvoa ja kehittää vantaalaisten ja keravalaisten vammaisten asiakkaiden ja potilaiden palveluiden saatavuutta ja laatua, mm. raporttoimalla vammaispalveluiden haasteista viranomaisille sekä hyvinvointialueen päättäjille, virkamiehille ja vammaisneuvostolle,*
4. *ottaa vastaan ja välittää eteenpäin palautetta hyvinvointialueen toiminnasta vantaalaisilta ja keravalaisilta vammaisilta ihmisiltä ja heidän läheisiltään hyvinvointialueen päättäjille, virkamiehille ja vammaisneuvostolle;*
5. *sovitella ja järjestää neuvotteluja erilaisissa hyvinvointialueen vammaispalveluita koskeissa ongelmatilanteissa ratkaisun löytämiseksi,*
6. *laatia säännöllisin väliajoin raportti siitä, miten hyvin vammaisten asiakkaiden ja potilaiden yhdenvertaisuus, tasa-arvo ja perusoikeudet toteutuvat hyvinvointialueella,*
7. *tehdä kehittämis ehdotuksia vammaispalveluita koskien hyvinvointialueen vammaisneuvostolle, virkamiehille ja päättäjille,*
8. *toimia tiiviissä yhteistyössä vantaalaisten ja keravalaisten päättäjien, virkamiesten, vammaisneuvostojen sekä vammais- ja potilasjärjestöjen kanssa, esimerkiksi käymällä alueen vammais- ja potilasyhdistysten tilaisuuksissa kertomassa vammaisten ihmisten oikeuksista ja palveluista, sekä*
9. *valvoa ja edistää vantaalaisten ja keravalaisten vammaisten asiakkaiden ja potilaiden etua ja oikeuksien toteutumista hyvinvointialueen toimialarakenteen uudistamistyössä.*

YK:n vammaissopimuksen sekä vammaispalvelu- ja yhdenvertaisuuslakien mukaan vammaisia ihmisiä on kuultava heitä koskeissa asioissaan. Tätä varten kuntiin ja hyvinvointialueille on perustettu vammaisneuvostoja. Vaikka hyvinvointialueiden vammaisneuvostot pystyvät vaikuttamaan hyvinvointialueiden hankkeisiin ja toimenpiteisiin niiden suunnittelu- ja valmisteluvaiheessa (mm. antamalla lausuntoja),

niillä ei ole mahdollisuuksia puuttua yksittäisten vammaisten asiakkaiden ja potilaiden palveluissa ilmeneviin haasteisiin.

Hyvinvointialueen vammaisasiavastaavalla on oltava läsnäolo- ja puheoikeus hyvinvointialueen vammaisneuvoston kokouksissa. Tarvittaessa alueen vammaisneuvoston pitää voida antaa alueen vammaisasiavastaavalle selvitettäväksi yksittäisiä alueen vammaisia asiakkaita ja potilaita koskevia asioita.

Erityisesti nyt, kun Vantaan ja Keravan hyvinvointialue aikoo uudistaa toimialarakennettaan vammaispalveluiden osalta, tarvitsee se vammaisasiavastaavan, joka valvoo ja edistää vantaalaisten ja keravalaisten vammaisten asiakkaiden ja potilaiden etua ja oikeuksien toteutumista hyvinvointialueella. Kukaan vantaalainen ja keravalainen vammaisen ihminen ei saa jäädä toimialarakenteen uudistuksen takia vaille tarvitsemiaan hyvinvointialueen palveluita ja tukia. Uudistus ei se saa myöskään heikentää vammaispalveluiden saatavuutta ja laatua Vantaan ja Keravan hyvinvointialueella.

Vammaisten ihmisten asiat koskettavat isoa joukkoa ihmisiä. Vantaalla ja Keravalla asuu tällä hetkellä ainakin 29 000 eri tavoin vammaista ihmistä. Hyvinvointialueen vammaisasiavastaavan palveluiden tulee olla maksuttomia, aivan kuten sosiaali- ja potilasasiavastaavien palvelutkin ovat.

Vammaisasiavastaavan palkkaaminen olisi Vantaan ja Keravan hyvinvointialueelle kannattavaa, sillä se edistäisi vantaalaisten ja keravalaisten vammaisten asiakkaiden ja potilaiden oikeuksien toteutumista sekä ohjautumista oikeisiin palveluihin. Se myös vähentäisi ns. häiriökysyntää vammaispalveluissa, keventäisi hyvinvointialueen virkamiesten, erityisesti sosiaali- ja potilasasiavastaavien, työtaakkaa, sekä helpottaisi hyvinvointialueen yhteistyötä vantaalaisten ja keravalaisten vammais- ja potilasjärjestöjen kanssa. Tämän lisäksi vammaisasiavastaavan palkkaaminen hyvinvointialueelle edistäisi Vantaalla ja Keravalla asukasdemokratiaa sekä vammaisten ihmisten osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksia omiin palveluihinsa ja hyvinvointialueen toimintaan laajemminkin."

Aluehallitus päätti kokouksessaan 7.10.2025 § 242 merkitä valtuustoaloitteen tiedoksi ja lähettää sen edelleen vanhuspalvelujen toimialajohtajan sekä vammaispalvelujen palvelualuejohtajan valmisteltavaksi 15.3.2026 mennessä.

Vastaus valtuustoaloitteeseen:

Hyvinvointialueella toimii riippumaton sosiaali- ja potilasasiavastaava, joka neuvoo ja auttaa asiakkaita heidän hoitoonsa tai kohteluunsa liittyvissä ongelmissa sekä raportoi asiakkaiden oikeuksien toteutumisesta. Asiavastaava toimii myös tarvittaessa välittäjänä asiakkaan ja viranhaltijoiden välillä. Hänen tehtävänään on raportoida asiakkaan aseman ja oikeuksien kehittymisestä vuosittain ja edistää asiakkaiden ja potilaiden oikeuksien toteutumista sosiaali- ja terveydenhuollossa. Vammaisasiavastaava ei voisi hoitaa näitä lakisääteisiä tehtäviä, eikä viran perustaminen merkittävästi vähentäisi sosiaali- ja potilasasiavastaavan työmäärää, vaan laajentaisi palveluita uusille alueille.

Hyvinvointialueen vammaisneuvonta antaa neuvontaa ja ohjausta koskien vammaisille tarkoitettuja tukitoimia ja palveluja tai alle 65-vuotiaiden omaishoidon tukea. Neuvontaan voi olla yhteydessä joko Maisan kautta, kirjeitse, puhelimitse tai sähköpostilla, ja sitä kautta pyritään neuvomaan ja tarjoamaan myös kolmannen sektorin palveluja. Vammaisten osallisuutta edistetään hyvinvointialueella tukemalla asiakkaiden mahdollisuuksia osallistua oman palvelunsa suunnitteluun ja

päätöksentekoon, vahvistamalla itsemääräämisoikeutta sekä tekemällä yhteistyötä vammaisneuvoston ja järjestöjen kanssa.

Aloitteessa esitetään myös, että vammaisasiavastaava ottaisi vastaan asukkaiden palautteita ja käsittelisi niitä. Vantaan ja Keravan hyvinvointialueella palvelujen laatua valvotaan säännöllisten valvontakäyntien ohella asiakkaiden, omaisten ja työntekijöiden palautteiden avulla. Hyvinvointialue myös raportoi laadun ja omavalvontaohjelman toteutumista kolme kertaa vuodessa hyvinvointialueen internetsivuilla.

Palautetta kerätään sähköisen palautejärjestelmän lisäksi asiakkaille ja omaisille järjestettävissä tilaisuuksissa. Jokainen vammaisten palveluita koskeva poikkeama ja palaute käsitellään yksiköissä. Toimintaa kehitetään jatkuvasti asukkaiden ja palveluiden piirissä jo olevien asiakkaiden tarpeiden mukaisesti saadun palautteen pohjalta ja erilaisia ryhmiä osallistamalla. Vammaispalveluissa toimii myös asiakasraati, jonka tavoitteena on vahvistaa asiakkaiden osallisuutta ja kehittää palveluita asiakaslähtöisesti. Mikäli vammaisasiavastaavan tehtäviin kuuluisi palautteiden vastaanottaminen, hän ei palvelutuotannon ulkopuolisena tahona välttämättä pystyisi varmistamaan palautteiden takia tehtävien toimenpiteiden toteutumista tai palautteisiin vastaamista.

Hyvinvointialueella toimii vammaisneuvosto, joka on hyvinvointialueesta annetun lain (611/2021) 32 §:n mukainen vaikuttamistoimielin. Vammaisneuvoston tarkoituksena on edistää vammaisten osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksia hyvinvointialueella sekä ottaa kantaa hyvinvointialueen toiminnan suunnitteluun, valmisteluun, toteuttamiseen ja seurantaan. Vammaisneuvosto keskusteli jätetystä valtuustoaloitteesta kokoukseen 11.12.2025 § 48, jonka jälkeen neuvosto jätti 5.2.2026 § 7 kokouksessaan esityksen edustajansa puhe- ja läsnäolo-oikeudesta aluevaltuuston ja aluehallituksen kokouksiin. Vammaisneuvosto toteaa esityksessään, että mikäli vammaisasiavastaavan viran perustaminen ei ole mahdollista, valtuustoaloitteessa kuvattuja tavoitteita tulisi edistää tässä vaiheessa vahvistamalla vammaisneuvoston asemaa ja vaikutusmahdollisuuksia. Vammaisneuvosto esittää, että sen edustajalle myönnettäisiin puhe- ja läsnäolo-oikeus aluevaltuuston kokouksissa ja niissä aluehallituksen kokouksissa, joissa käsitellään vammaisväestön palveluita sekä elinoloja. Esitys on tuotu vammaisneuvoston pöytäkirjan mukana tiedoksi aluehallitukselle kokoukseen 3.3.2026.

Vammaisasiamiehen perustamiselle ei ole lainsäädännöllistä estettä, mutta vammaisasiamies ei olisi sosiaali- ja potilasasiamiehen rinnastuva riippumaton elin. Vammaisasiamiehen toiminnalta myös puuttuisi lain asettamat kehykset. Mikäli vammaisasiamiehen tehtävä halutaan perustaa, se tulee kustannusvaikutuksen vuoksi käsitellä talousarvion 2027 laadinnan yhteydessä.

Ehdotus

Aluehallitus päättää:

1. antaa Elina Nykyrille ja 9 muulle valtuustoaloitteen allekirjoittaneelle aluevaltuutetulla yllä selostusosassa olevan vastauksen valtuustoaloitteeseen;
2. todeta valtuustoaloitteen loppuun käsitellyksi.

§ 54**Vastaus valtuustoaloitteeseen koskien vanhusasiavastaavan viran perustamista Vantaan ja Keravan hyvinvointialueelle**

VAKEDno-2025-4426

Asian valmistelija: vammaisten ja vanhusten palvelujen toimialajohtaja Minna Lahnalampi-Lahtinen

Aluevaltuuston kokouksessa 15.9.2025 § 76 jätettiin Elina Nykyrin valtuustoaloite koskien vanhusasiavastaavan viran perustamista Vantaan ja Keravan hyvinvointialueelle. Valtuustoaloitteen on allekirjoittanut 9 valtuutettua. Valtuustoaloite kuului seuraavasti:

"Me, aloitteen allekirjoittaneet aluevaltuutetut, esitämme, että Vantaan ja Keravan hyvinvointialueelle (VAKE) perustaa vanhusasiavastaavan viran.

Esitämme, että hyvinvointialueen vanhusasiavastaavan tehtävänä, yhdessä muiden toimijoiden kanssa, olisi:

- 1. turvata 65 vuotta täyttäneiden vantaalaisten ja keravalaisten asiakkaiden ja potilaiden oikeuksien, palveluiden ja yhdenvertaisen kohtelun toteutuminen,*
- 2. edistää 65 vuotta täyttäneiden vantaalaisten ja keravalaisten asiakkaiden ja potilaiden sekä heidän läheistensä etua,*
- 3. tukea ja auttaa niitä vantaalaisia ja keravalaisia ikäihmisiä, joilla on haasteita sosiaali- ja terveyspalveluiden saamisessa, taikka, jotka ovat tyytymättömiä hyvinvointialueelta saamaansa palveluun tai kohteluun,*
- 4. valvoa ja edistää 65 vuotta täyttäneiden vantaalaisten ja keravalaisten palveluiden ja hoidon saatavuutta sekä laatua, muun muassa raportoimalla alueen vanhuspalveluiden ja -hoidon haasteista viranomaisille sekä hyvinvointialueen päättäjille, virkamiehille ja vanhusneuvostolle,*
- 5. ottaa vastaan ja välittää eteenpäin palautetta hyvinvointialueen toiminnasta vantaalaisilta ja keravalaisilta ikäihmisiltä ja heidän läheisiltään hyvinvointialueen päättäjille, virkamiehille ja vanhusneuvostolle,*
- 6. sovittelua ja järjestää neuvotteluja erilaisissa hyvinvointialueen ikäihmisiä koskevissa ongelmatilanteissa ratkaisun löytämiseksi,*
- 7. laatia säännöllisin väliajoin raportti hyvinvointialueen virkamiehille ja päättäjille siitä, miten hyvin vantaalaisten ja keravalaisten ikäihmisten yhdenvertaisuus, tasa-arvo ja perusoikeudet toteutuvat,*
- 8. tehdä vanhuspalveluita koskevia kehittämis ehdotuksia hyvinvointialueen vanhusneuvostolle, virkamiehille ja päättäjille, sekä*
- 9. tehdä tiivistä yhteistyötä vantaalaisten ja keravalaisten ikäihmisten järjestöjen sekä päättäjien, virkamiesten ja vanhusneuvostojen kanssa, esimerkiksi käymällä alueen ikäihmisten yhdistysten tilaisuuksissa kertomassa ikäihmisten oikeuksista ja palveluista.*

Ikäihmisten asiat koskettavat isoa osaa Vantaan ja Keravan asukkaista. Arvioidaan, että Vantaalla ja Keravalla asuu lähes 49 000 ihmistä, jotka ovat täyttäneet 65 vuotta (tilanne 30.6.2025). Siten ikäihmisten osuus Vantaan ja Keravan väestöstä on arviolta 16.7 prosenttia.

Vantaan ja Keravan hyvinvointialue tarvitsee vanhusasiavastaavan valvomaan sekä edistämään vantaalaisten ja keravalaisten ikäihmisten sekä heidän läheistensä etua ja oikeuksien toteutumista. Vantaalla ja Keravalla asukkaiden vaikeudet selviytyä arjessa tulevat kasvavamaan, sillä ikäihmisten määrä kasvaa alueella koko ajan.

Vanhuspalvelulain mukaan ikäihmisiä on kuultava heitä koskevissa asioissaan. Tätä varten kuntiin ja hyvinvointialueille on perustettu vanhusneuvostoja. Vaikka hyvinvointialueiden vanhusneuvostot voivat vaikuttaa hyvinvointialueiden hankkeisiin ja toimenpiteisiin niiden suunnittelu- ja valmisteluvaiheessa (mm. lausuntoja antamalla), niillä ei ole mahdollisuuksia puuttua yksittäisten ikäihmisten palveluissa ilmeneviin haasteisiin.

Hyvinvointialueen vanhusasiavastaavalla tulee olla läsnäolo- ja puheoikeus hyvinvointialueen vanhusneuvoston kokouksissa. Tarvittaessa hyvinvointialueen vanhusneuvoston pitää voida antaa hyvinvointialueen vanhusasiavastaavalle selvitettäväksi yksittäisiä ikäihmisiä koskevia asioita. Hyvinvointialueen vanhusasiavastaavan palveluiden tulee olla maksuttomia, aivan kuten sosiaali- ja potilasasiavastaavan palvelutkin ovat.

Erityistä huolta kannamme yksin omassa kodissaan asuvista huonokuntoisista ikäihmisistä. Iso osa ikäihmisistä haluaa asua omassa kodissaan, mutta se vaatii yhteiskunnan tukitoimia. Usein myös muulla kuin omassa kodissaan, esimerkiksi palvelutaloissa, asuvat ikäihmiset tarvitsevat yhteiskunnan tukitoimia.

Vanhusasiavastaavan palkkaaminen olisi Vantaan ja Keravan hyvinvointialueelle kannattavaa, sillä se edistäisi vantaalaisten ja keravalaisten 65 vuotta täyttäneiden asiakkaiden ja potilaiden oikeuksien toteutumista sekä ohjautumista oikeisiin palveluihin. Se myös muun muassa vähentäisi ns. häiriökysyntää, keventäisi virkamiesten, erityisesti sosiaali- ja potilasasiamiesten, työtaakkaa, sekä helpottaisi Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen yhteistyötä vantaalaisten ja keravalaisten ikäihmisten järjestöjen kanssa. Tämän kaiken lisäksi vanhusasiavastaavan palkkaaminen edistäisi Vantaalla ja Keravalla asukasdemokratiaa sekä ikäihmisten osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksia omiin sosiaali- ja terveyspalveluihinsa sekä hyvinvointialueen toimintaan laajemminkin."

Aluehallitus päätti kokouksessaan 7.10.2025 § 241 merkitä valtuustoaloitteen tiedoksi ja lähettää sen edelleen vanhuspalvelujen toimialajohtajan valmisteltavaksi 15.3.2026 mennessä.

Vastaus valtuustoaloitteeseen:

Hyvinvointialueella toimii riippumaton sosiaali- ja potilasasiavastaava, joka neuvoa ja auttaa asiakkaita heidän hoitoonsa tai kohteluunsa liittyvissä ongelmissa sekä raportoi asiakkaiden oikeuksien toteutumisesta. Asiavastaava toimii myös tarvittaessa välittäjänä asiakkaan ja viranhaltijoiden välillä. Hänen tehtävänä on raportoida asiakkaan aseman ja oikeuksien kehityksestä vuosittain ja edistää asiakkaiden ja potilaiden oikeuksien toteutumista sosiaali- ja terveydenhuollossa. Vanhusasiavastaava ei voisi hoitaa näitä lakisääteisiä tehtäviä, eikä viran perustaminen merkittävästi vähentäisi sosiaali- ja potilasasiavastaavan työmäärää, vaan laajentaisi palveluita uusille alueille.

Vanhuspalvelulain (980/2012) 12 §:n mukaan hyvinvointialueen tulee järjestää ikääntyneille neuvontapalveluja, ja Vantaan ja Keravan hyvinvointialueella toimii asiakasohjaus sekä matalan kynnyksen neuvontapuhelin. Neuvontapalveluihin sisältyy myös ikääntyneen väestön terveyden ja toimintakyvyn heikkenemisestä aiheutuvien sosiaalisten ja terveydellisten ongelmien tunnistaminen ja niihin liittyvä varhainen

tuki. Seniorineuvonta tarjoaa tietoa ja tukea ikääntyneille, ja hyvinvointisuunnitelman toimenpiteet pyrkivät parantamaan erityisesti heikommassa asemassa olevien tilannetta.

Vanhuspalvelulain mukaiset viranomaisten ja asukkaiden ilmoitukset ikääntyneen palvelutarpeesta tehdään ikääntyvien asiakasohjaukseen. Seniorineuvonta toimii verkostomaisesti ja etsii työtä tehden, tarjoaa tietoa järjestöjen, yritysten ja kaupungin tarjoamista ikääntyneiden hyvinvointia edistävästä toiminnoista ja palveluista.

Aloitteessa esitetään myös, että vanhusasiavastaava ottaisi vastaan asukkaiden palautteita ja käsitelisi niitä. Vantaan ja Keravan hyvinvointialueella palvelujen laatua valvotaan säännöllisten valvontakäyntien ohella asiakkaiden, omaisten ja työntekijöiden palautteiden avulla. Hyvinvointialue myös vuosittain arvioi iäkkäiden henkilöiden tarvitsemien sosiaalipalvelujen riittävyyttä ja laatua alueellaan vanhuspalvelulain (980/2012) 6 § mukaisesti osana laadun ja omavalvontaohjelman raportointia.

Palautetta kerätään sähköisen palautejärjestelmän lisäksi asiakkaille ja omaisille järjestettävissä tilaisuuksissa. Jokainen ikääntyneiden palveluita koskeva poikkeama ja palaute käsitellään yksiköissä. Toimintaa kehitetään jatkuvasti asukkaiden ja palveluiden piirissä jo olevien asiakkaiden tarpeiden mukaisesti saadun palautteen pohjalta ja erilaisia ryhmiä osallistamalla. Vanhuspalveluissa toimii myös asiakasraati, jonka tavoitteena on vahvistaa ikäihmisten osallisuutta ja kehittää palveluita asiakaslähtöisesti. Mikäli vanhusasiavastaavan tehtäviin kuuluisi palautteiden vastaanottaminen, hän ei palvelutuotannon ulkopuolisena tahona välttämättä pystyisi varmistamaan palautteiden takia tehtävien toimenpiteiden toteutumista tai palautteisiin vastaamista.

Hyvinvointialueella toimii vanhusneuvosto, joka on hyvinvointialueesta annetun lain (611/2021) 32 §:n mukainen vaikuttamistoimielin. Vanhusneuvoston tarkoituksena on varmistaa ikääntyneen väestön osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuudet hyvinvointialueella sekä ottaa kantaa hyvinvointialueen toiminnan suunnitteluun, valmisteluun, toteuttamiseen ja seurantaan. Vanhusneuvosto jätti 12.2.2026 § 6 kokouksessaan valtuustoaloitteen pohjalta esityksen edustajansa puhe- ja läsnäolo-oikeudesta aluevaltuuston ja aluehallituksen kokouksiin. Vanhusneuvosto toteaa esityksessään, että mikäli vanhusasiavastaavan viran perustaminen ei ole mahdollista, valtuustoaloitteessa kuvattuja tavoitteita tulisi edistää tässä vaiheessa vahvistamalla vanhusneuvoston asemaa ja vaikutusmahdollisuuksia. Vanhusneuvosto esittää, että sen edustajalle myönnettäisiin puhe- ja läsnäolo-oikeus aluevaltuuston kokouksissa ja niissä aluehallituksen kokouksissa, joissa käsitellään vanhusväestön palveluita ja elinoloja. Esitys on tuotu vanhusneuvoston pöytäkirjan mukana tiedoksi aluehallitukselle kokoukseen 3.3.2026.

Vanhusasiavastaavan perustamiselle ei ole lainsäädännöllistä estettä, mutta vanhusasiavastaava ei olisi sosiaali- ja potilasasiamieheen rinnastuva riippumaton elin. Vanhusasiavastaavan toiminnalta myös puuttuisi lain asettamat kehykset. Mikäli vanhusasiavastaavan tehtävä halutaan perustaa, se tulee kustannusvaikutuksen vuoksi käsitellä talousarvion 2027 laadinnan yhteydessä.

Ehdotus

Aluehallitus päättää:

-
1. antaa Elina Nykyrille ja 8 muulle valtuustoaloitteen allekirjoittaneelle aluevaltuutetulla yllä selostusosassa olevan vastauksen valtuustoaloitteeseen;
 2. todeta valtuustoaloitteen loppuun käsitellyksi.

§ 55

Vastaus valtuustoaloitteeseen koskien lasten, nuorten ja perheiden palveluiden asiakasraadin perustamista

VAKEDno-2025-4431

Asian valmistelija: lapsiperheiden ja aikuissosiaalityön palvelujen toimialajohtaja Hanna Mikkonen

Aluevaltuuston kokouksessa 15.9.2025 § 76 jätettiin Jonna Weckströmin valtuustoaloite "Lasten, nuorten ja perheiden palveluiden asiakasraadin perustaminen". Valtuustoaloitteen on allekirjoittanut Weckströmin lisäksi 27 muuta aluevaltuutettua. Valtuustoaloite kuului seuraavasti:

"Suorat käyttäjäkokemukset auttavat kehittämään palveluita vastaamaan arjen todellista tarvetta. Erityisesti lasten ja nuorten mielenterveys- ja perheidenpalveluissa sekä oppilashuollossa on tärkeää kuulla itse asiakkaita. Laki hyvinvointialueista (§ 29) edellyttää, että alue edistää asukkaiden mahdollisuuksia osallistua ja vaikuttaa. Lasten oikeuksien sopimus puolestaan velvoittaa kuulemaan lapsia heitä koskevissa asioissa.

Vantaan ja Keravan hyvinvointialueella toimii ikääntyneiden, vammaisten, aikuissosiaalityön ja ruotsinkielisten asiakasraadit. Lapsille, nuorille ja perheille ei ole omaa asiakasraatia. Poikkeuksena toimii lastensuojelun nuorten kokemusasiantuntijaryhmä (Meliora), joka ei kata kuitenkaan muilta palveluiden osalta käyttäjäkokemuksia.

Palautekanavat kuten asiakasraadit voivat nostaa esiin palveluiden puutteita jo varhaisessa vaiheessa, jolloin niihin voidaan reagoida nopeammin ja vaikuttavammin.

Raadin tehtävänä on tuoda esiin lasten, nuorten ja perheiden kokemuksia ja näkemyksiä palveluista sekä osallistua niiden suunnitteluun, arviointiin ja kehittämiseen. Asiakasraati mahdollistaisi moninaisten perheiden, kieli- ja kulttuuritaustojen ja erityistä tukea tarvitsevien äänen kuulumisen tämän kohderyhmän kautta. Raatitoiminnan avulla vahvistetaan palveluiden asiakaslähtöisyyttä ja vaikuttavuutta sekä vastaamaan oikeaan tarpeeseen oikea-aikaisesti.

Me allekirjoittaneet valtuutetut esitämme, että Vantaan ja Keravan hyvinvointialueelle perustetaan lasten, nuorten ja perheiden asiakasraati osaksi hyvinvointialueen asiakasosallisuuden rakenteita. Hyvinvointialue valmistelee toimintamallin yhdessä alueen lasten, nuorten, huoltajien, vanhempien, asiantuntijoiden ja järjestöjen kanssa. Hyödyntää olemassa olevia raatimalleja ja raatilaisten kokemuksia. Huolehtii saavutettavuudesta ja yhdenvertaisuudesta, ml. mahdollisuus osallistua eri tavoin (esim. verkossa, pienryhmissä, kouluissa jne.)."

Aluehallitus päätti merkitä valtuustoaloitteen tiedoksi ja lähettää sen edelleen lasten, nuorten ja perheiden palvelujen toimialajohtajan sekä konsernipalvelujen toimialajohtajan valmisteltavaksi 15.3.2026 mennessä.

Vastaus valtuustoaloitteeseen

Suorat käyttäjäkokemukset muodostavat keskeisen osan palveluiden kehittämisestä erityisesti vaikuttavuuden, tuen riittävyys ja oikea-aikaisuuden näkökulmista. Hyvinvointialue pitää tärkeänä, että lasten, nuorten ja perheiden näkökulmat integroidaan entistä systemaattisemmin osaksi palvelujen suunnittelua ja

kehittämistä. Samalla on olennaista huomioida, että lasten ja nuorten osallistuminen toteutuu parhaiten joustavissa ja kohdennetuissa rakenteissa, jotka ovat kevyitä ja tarkoituksenmukaisia.

Lasten, nuorten ja perheiden palveluissa on saatu myönteisiä kokemuksia muun muassa mielenterveyspalvelujen kehittämisestä nuorten asiantuntijaraadin avulla. Vantaan ja Keravan hyvinvointialueella toimii myös lastensuojelusta kokemusta omaavien nuorten kokemusasiantuntija- ja yhteiskehittäjäryhmä Meliora. Kun asiakasraati toimii selkeästi määritellyn teeman ympärillä nuorten omassa toimintaympäristössä, kuten koulussa, osallistumiskynnys on matala.

Hyvinvointialue haluaa varmistaa, että lasten, nuorten ja perheiden ääni kuuluu palvelujen kehittämisessä mahdollisimman kattavasti ja vaikuttavasti. Koska palveluiden kirjo on monipuolinen ja ikäryhmät laajoja, nähdään yhden kiinteän lasten ja nuorten asiakasraadin sijaan tarkoituksenmukaisempana luoda joustavia ja teemakohtaisia asiantuntijaraateja, joiden kautta eri kohderyhmien kokemukset ja näkemykset saadaan parhaalla tavalla esiin. Tämä toimintamalli mahdollistaa lasten ja nuorten osallistumisen sellaiseen työskentelyyn, joka liittyy suoraan heidän arkeensa, sekä tarjoaa matalan kynnyksen osallistumismahdollisuuksia eri tilanteissa. Kevyemmät rakenteet edistävät eri ikäryhmien lisäksi myös kieli- ja kulttuuritaustojen sekä erityistä tukea tarvitsevien henkilöiden äänen kuulumista tarkoituksenmukaisissa yhteyksissä. Malli huomioi sen, että lapset, nuoret ja perheet eivät muodosta pysyvää ryhmää, vaan ko. kohderyhmä muuttuu nopeastikin.

Hyvinvointialueella lasten ja nuorten asiantuntijaraateja tullaan perustamaan tarpeen mukaan määräaikaaisesti tietyn teeman tai kehittämisaiheen ympärille. Esimerkiksi nuorten psykososiaalisten palvelujen tiimi toteuttaa huhti-toukokuun 2026 aikana Nuortenraadin, jossa käydään nuorten kanssa vuoropuhelua heitä koskevien palvelujen kehittämisen tueksi. Asiantuntijaraateja voidaan koota esimerkiksi:

- yhteiskehittämään eri palveluja sekä tekemään konkreettisia ehdotuksia palveluiden parantamiseksi
- antamaan näkemyksiä ja tuottamaan tietoa, mielipiteitä ja kokemuksia palveluiden käyttäjien näkökulmasta esimerkiksi tiettyihin ikäryhmiin tai rajattuihin teemoihin liittyen, kuten opiskeluhuolto, mielenterveys, perheiden tuki, saavutettavuus ja monikielisyys
- testaamaan uusia ja suunnitteilla olevia palveluja.

Teemakohtaisia asiantuntijaraateja perustettaessa otetaan huomioon aloitteessa esiin nostetut näkökulmat saavutettavuudesta, yhdenvertaisuudesta ja monikanavaisista osallistumisen tavoista (esimerkiksi verkkotapaamiset, pienryhmät, koulut ja yhteiskehittämispäivät).

Hyvinvointialue edistää tavoitetta joustavan ja tarpeen mukaisen mallin mukaan, jonka kautta lapset, nuoret ja perheet voivat osallistua palveluiden kehittämiseen heille tärkeiden teemojen parissa. Tämä lähestymistapa mahdollistaa aidon vaikuttamisen, keventää osallistumisen rakenteita ja tukee lasten ja nuorten osallistumisoikeuksien toteutumista parhaalla mahdollisella tavalla.

Ehdotus

Aluehallitus päättää:

1. antaa Jonna Weckströmille ja 27 muulle valtuustoaloitteen allekirjoittaneelle aluevaltuutetulle yllä selostusosassa olevan vastauksen valtuustoaloitteeseen;
2. esittää aluevaltuustolle, että aluevaltuusto merkitsee saadun selvityksen tiedoksi vastauksena valtuustoaloitteeseen ja toteaa valtuustoaloitteen loppuun käsitellyksi.

§ 56

Vastaus valtuustoaloitteeseen koskien sosionomi-nimikkeen käyttöönottoa Vantaan ja Keravan hyvinvointialueella

VAKEDno-2025-4428

Asian valmistelija: konsernipalvelujen toimialajohtaja Mikko Hokkanen

Aluevaltuuston kokouksessa 15.9.2025 § 76 jätettiin Elina Nykyrin valtuustoaloite "Sosionomi-nimike käyttöön Vantaan ja Keravan hyvinvointialueella".

Valtuustoaloitteen on allekirjoittanut Nykyrin lisäksi 27 muuta aluevaltuutettua.

Valtuustoaloite kuului seuraavasti:

"Me aloitteen allekirjoittaneet aluevaltuutetut esitämme, että hyvinvointialueemme ottaa käyttöön sosionomin tehtävänimikkeen 1.1.2026 alkaen. Usealla hyvinvointialueilla (mm. Etelä-Savo, Pohjanmaa ja Pohjois-Pohjanmaa) on jo käytössä sosionomin tehtävänimike sosiaalipalveluissa ja laajemminkin hyvinvointialueiden palveluissa. Lisäksi monet kunnat ja kaupungit ovat varhaiskasvatuslain muututtua ottaneet käyttöön varhaiskasvatuksen sosionomin tehtävänimikkeen.

Sosiaalipalveluiden ja sosiaalihuollon tehtävänimikkeiden yhtenäistämisellä on monia hyötyjä. Yhtenäisen sosionomin tehtävänimikkeen käyttöönottaminen parantaa hyvinvointialueemme asiakasturvallisuutta sekä helpottaa ja edistää rekrytointia. Se myös vähentää tehtävänimikkeiden lukumäärää (mm. ohjaaja, sosiaaliohjaaja), selkeyttää työnjakoa sekä vahvistaa sosionomien ammatillista identiteettiä ja työn tunnettuutta.

Sosionomit ovat laillistettuja sosiaalihuollon ammattihenkilöitä (817/2015), mutta sosionomin tehtävänimikettä ei käytetä samalla tapaa kuin sosiaalityöntekijän, geronomin tai kuntoutuksen ohjaajan tehtävänimikkeitä.

On kuitenkin muistettava, ettei sosionomin tehtävänimikettä tule ottaa käyttöön niissä viroissa ja toimissa, joissa vaaditaan sosiaalityöntekijän pätevyys. Sosiaalityöntekijää ei voida korvata sosionomilla työssä, joka vaatii sosiaalityöntekijän pätevyyden.

Sosionomien tehtävänimikkeen käyttöön ottaminen on hyvinvointialueellemme yksinkertainen ja kustannusneutraali tapa parantaa asiakasturvallisuutta, rekrytointia ja työnjakoa. Vastaavanlainen valtuustoaloite on tehty Varsinais-Suomen, Keski-Suomen sekä Kanta-Hämeen hyvinvointialueella sekä Helsingin kaupungissa."

Aluehallitus päätti kokouksessaan 7.10.2026 § 243 merkitä valtuustoaloitteen tiedoksi ja lähettää sen edelleen konsernipalvelujen toimialajohtajan valmisteltavaksi 15.3.2026 mennessä.

Vastaus valtuustoaloitteeseen

Vantaan ja Keravan hyvinvointialueella työskentelee sosionomikoulutuksen suorittaneita ammattilaisia useilla eri tehtävänimikkeillä, yhteensä noin 500 henkilöä. Sosionomit työskentelevät pääasiassa Lapsiperheiden ja aikuissosiaalityön palvelujen sekä Vammaisten ja vanhusten palvelujen toimialoilla.

Hyvinvointialueella on useita tehtäviä, joissa voidaan toimia sosionomikoulutuksen tuottamalla pätevyydellä. Samanaikaisesti on myös tehtäviä, joissa kelpoisuus muodostuu sosionomikoulutuksen lisäksi useista muista ammattikorkeakoulututkinnoista. Yhdenmukaistamisen arvioidaan voivan kaventaa

merkittävästi rekrytointitilanteissa hakijajoukkoa ja sitä kautta hyvinvointialueen osaamis pohjaa sekä vaikeuttavan henkilöstön saatavuutta.

Lisäksi sosiaalihuollon ammattihenkilölainsäädännön uudistuksen arvioidaan voivan tuoda muutoksia, jotka on syytä huomioida ennen mahdollisia tehtävänimikkeisiin liittyviä ratkaisuja.

Pelkän tehtävänimikkeen muuttamisen ei katsota yksinään parantavan asiakasturvallisuutta. Asiakasturvallisuuden perustan sosiaalipalveluissa arvioidaan rakentuvan asiakkaan fyysisen, psyykkisen ja sosiaalisen turvallisuuden varmistamisesta, lainsäädännön noudattamisesta, omavalvonnasta, asiakaslähtöisyydestä sekä osaavasta henkilöstöstä, joiden varmistamiseksi hyvinvointialueella tehdään määrätietoista työtä.

Näistä syistä sosionomi tehtävänimikkeen käyttöönottoa ja tehtävänimikkeiden yhdenmukaistamista yhden tutkintonimikkeen perusteella ei voida pitää hyvinvointialueelle tarkoituksenmukaisena.

Ehdotus

Aluehallitus päättää:

1. antaa Elina Nykyrille ja 27 muulle valtuustoaloitteen allekirjoittaneelle aluevaltuutetulle yllä selostusosassa olevan vastauksen valtuustoaloitteeseen;
2. esittää aluevaltuustolle, että aluevaltuusto merkitsee saadun selvityksen tiedoksi vastauksena valtuustoaloitteeseen ja toteaa valtuustoaloitteen loppuun käsitellyksi.

§ 57

Vastaus valtuustoaloitteeseen koskien asunnottomien ensisuojan säilyttämistä Keravalla

VAKEDno-2025-683

Asian valmistelija: Lapsiperheiden ja aikuissosiaalityön palvelujen toimialajohtaja Hanna Mikkonen

Aluevaltuuston kokouksessa 10.2.2025 § 16 jätettiin Pia Lohikosken valtuustoaloite "Asunnottomien ensisuoja säilytettävä Keravalla". Valtuustoaloitteen on allekirjoittanut 22 aluevaltuutettua. Valtuustoaloite kuului seuraavasti:

"Vantaan ja Keravan hyvinvointialue ei saa keskittää kaikkia asunnottomien palveluita Vantaalle. Asunnottomien ensisuoja on säilytettävä Keravalla. Hätmajoitus on eduskunnan apulaisoikeusasiamiehen päätöksen mukaan perustuslain ja ihmisoikeussopimusten kovinta ydintä. Asunnottomat ovat suomalaisen yhteiskunnan heikoimmassa asemassa oleva ihmisryhmä. Katu ei ole turvallinen koti. Ensisuoja vähentää asunnottomien kuolleisuutta, päihteiden käyttöä ja tuo asunnottomat avun piiriin. Asunnottomien ensisuojaan on oltava riittävän yksinkertaista hakeutua myös ilman, että on varaa junalippuun tai voimavaroja lähteä palvelun perässä vieraaseen kaupunkiin. Erityisesti talvella avun on löydettävä läheltä, jotta turvataan ihmisarvoisen elämän vähimmäisedellytykset. Ensisuojan toiminnassa olon aikana (2018–2025 Keravalla on saatu suurimmalta osin ihmiset pois asumasta laittomasti hökkeleistä, roskakatoksista, rappukäytävistä sekä julkisilta paikoilta. Ajoissa saatu apu vähentää erikoissairaanhoidon joutumista ja ohjaa asunnottomia asunto ensin -periaatteen mukaisten palveluiden äärelle sekä näin kohti asunnottomuuden poistamisen tavoitetta. Tämä ei toteudu ilman palveluita, jotka ovat asunnottomille käytännössä saavutettavissa.

Me allekirjoittaneet valtuutetut esitämme, että VAKE turvaa asunnottomien ensisuojan toiminnan jatkumisen Keravalla."

Aluehallitus päätti kokouksessaan 4.3.2025 § 60 merkitä valtuustoaloitteen tiedoksi ja lähettää sen edelleen aikuissosiaalityön ja vammaispalvelujen toimialajohtajan valmisteltavaksi 10.8.2025 mennessä.

Aluehallitus käsitteli vastauksen valtuustoaloitteeseen kokouksessaan 19.8.2025 § 205. Aluehallitus päätti tuolloin yksimielisesti palauttaa asian uudelleen valmisteltavaksi.

Aluehallitus käsitteli vastauksen valtuustoaloitteeseen kokouksessaan 25.11.2026 § 292. Aluehallitus päätti tuolloin yksimielisesti palauttaa asian uudelleen valmisteltavaksi.

Vastaus valtuustoaloitteeseen:

Asumispäivystyksellä tarkoitetaan tilapäisen majoittumispaikan tarjoamista akuuttitilanteissa niille, joilla ei ole muilla keinoin mahdollisuutta järjestää välttämättömän suojan tarjoavaa yöpymistään turvallisessa paikassa. Vantaan ja Keravan hyvinvointialue järjestää asumispäivystystä keskitetysti omana tuotantona Koisorannan palvelukeskuksessa Vantaan Tikkurilassa.

Asumispäivystyspaikkojen jako tapahtuu päivittäin klo 17 alkaen Koisorannan palvelukeskuksessa. Ennen paikan myöntämistä jokaiselle asumispäivystykseen hakeutuvalla asiakkaalla tehdään ensiarvio, jossa huomioidaan mm. terveydentila ja

mahdolliset asiakkaan tilanteesta aiheutuvat turvallisuustekijät. Asiakaspaikat täytetään saapumisjärjestyksessä. Mikäli kaikki 52 paikkaa Koisorannan palvelukeskuksessa olisivat täynnä, paikkamäärää voidaan tarvittaessa tilapäisesti lisätä, jotta jokainen majoitusta tarvitseva pääsee suojaan ja lämpimään.

Jos omat paikat olisivat täynnä tai jostain muusta perustellusta syystä Koisoranta ei soveltuisi asiakkaalle, on hyvinvointialueella kilpailutettuina palveluntuottajina tilapäismajoitusta Luona Oy:n ja Kolmikoti Oy:n tuottamana. Vuonna 2025 ostopalveluille ei ollut tarvetta. Sopimukset ovat voimassa vuoden 2026 loppuun asti, ja hyvinvointialue maksaa asiakaspaikoista vain toteutuneen käytön mukaan. Ostopalveluihin ohjautuville asiakkaille tehdään sama ensiarviointi kuin Koisorannan palvelukeskuksen asiakkaille ja heillä on oikeus samoihin sosiaali- ja terveydenhuollon palveluihin kuin Koisorannassa majoittuvilla, mutta luonnollisesti muunkin tuen ja palvelujen järjestäminen toteutuu sujuvammin, kun palvelut ovat samassa paikassa ja heti tarjolla.

Hyvinvointialueella oli aiemmin ostopalvelusopimus Sininauha Oy:n Vuorelan ensisuojan kanssa. Tämä ostopalvelusopimus oli tehty alun perin Keravan kaupungin ja Sininauha Oy:n kesken, koska Keravalla ei ollut omaa asumispäivystystä. Kaupungin tekemä sopimuskausi jatkui vielä hyvinvointialueen perustamisen jälkeen. Toiminta ei ollut kustannustehokasta, sopimukseen kuului ympärivuotiset kymmenen asiakaspaikan kustannukset riippumatta siitä, oliko paikoilla käyttäjiä vai ei. Vuorelan ensisuojan keskimääräinen käyttöaste vuonna 2024 oli 51 %.

Hyvinvointialueen tavoitteena on vahvistaa omaa palvelutuotantoa ja vähentää ostopalvelujen käyttöä. Koska hyvinvointialue pystyi lisäämään omaa palvelukapasiteettia riittävästi vastaamaan alueen asumispäivystystarpeeseen, irtisanottiin Vuorelan kanssa tehty ostopalvelusopimus alkuvuonna 2025. Näin hyvinvointialue ei joudu maksamaan ostopalvelutuottajalle tyhjiä asiakaspaikoista. Sopimus Sininauha Oy:n kanssa päättyi 30.4.2025.

Oman palvelutuotannon merkittäviä etuja ovat palvelujen laatu, vaikuttavuus, kustannustehokkuus sekä asiakkaiden systemaattisempi ohjautuminen jatkopalveluihin. Asumispäivystyksessä tarjottavat palvelut ovat laajemmat kuin ostopalvelumallissa: pelkän majoituksen sijasta asiakkaat saavat omassa palvelussa myös sosiaaliohjausta ja terveyspalveluja, kuten haavanhoitoa. Asunto kaikille-hankkeessa kehitetään matalan kynnyksen liikkuvaa terveydenhuollon mallia, jonka kautta asiakkaat saavat jatkossa asumispäivystyksessä vastaavat sairaanhoidolliset palvelut kuin terveysasemalla. Lisäksi Asunto kaikille-hankkeessa työskentelevä lääkäri on aloittamassa ajanvarauksettomien lääkäripalvelujen tarjoamisen asumispäivystyksen yhteydessä olevan päiväkeskuksen asiakkaille kerran viikossa helmikuusta 2026 alkaen.

16.2.2026 alkaen myös matalan kynnyksen päivätoiminta Avoin olohuone toimii asumispäivystyksen yhteydessä ja mahdollistaa myös tilapäismajoitusta käyttäville asiakkaille päiväaikaista aktivointia ja tukea asioiden hoitoon. Oma asumispäivystys parantaa siten myös vaikeasti tavoitettavien asiakkaiden ohjausta ja sitoutumista palveluihin sekä sujuvaa ohjautumista pitkäaikaisempiin asumis- ja muihin tukipalveluihin.

Keravalta Tikkurilan Koisorantaan on pidempi matka kuin aiemmin Vuorelaan, mutta vastaavasti myös Länsi- ja Itä-Vantaan asukkailla on kuljettavaa Tikkurilaan. Hyvinvointialueen sisällä välimatkat ovat kuitenkin kohtuulliset, ja julkinen liikenne

toimii sujuvasti, mikä mahdollistaa palveluihin pääsyn kaupungin ja kaupunginosien rajojen yli. Terveyskeskuspäivystykseenkin kuljetaan virka-ajan jälkeen Peijakseen eri puolilta aluetta.

Sosiaalityössä asiakkaan tilapäisasumisen tarvetta arvioitaessa otetaan huomioon myös palvelun sijainti ja myönnetään tarvittaessa matkakortti. Sampolan palvelukeskuksessa on tarjolla suunnitelmallisen sosiaalityön lisäksi arkisin sosiaalityön puhelinneuvontaa sekä walk-in-palvelua. Myös Keravan yhteistyö- ja järjestökumppanit osaavat ohjata asiakkaita sosiaalityön palveluihin ja Koisorantaan. Virka-ajan ulkopuolella sosiaali- ja kriisipäivystys hoitaa tarvittaessa akuutit tilanteet ja varmistaa, että asiakkaat pääsevät turvaan.

Toimiala pitää tärkeänä, että asunnottomien palvelut ovat riittäviä ja saavutettavia. Koisorannan keskitetyn palvelun nähdään pystyvän vastaamaan hyvinvointialueen asiakkaiden tarpeisiin kustannustehokkaasti ja laadukkaasti. Aikuissosiaalityössä kiinnitetään huomioita siihen, että keravalaisien asunnottomien tilapäismajoituksen tarve ei jää toteutumatta esimerkiksi tiedonpuutteen tai kulkemishaasteiden takia. Aikuissosiaalityön palveluja kehitetään kokonaisvaltaisesti siten, että monipuolista ja riittävää tukea on tarjolla erilaisiin elämäntilanteisiin. Asunnottomuuden vähentäminen on yksi aikuissosiaalityön keskeisistä tavoitteista, ja sen edistämiseksi tehdään monipuolisia toimenpiteitä - muun muassa Asunto kaikille -hankkeen tuella. Aikuissosiaalityön ja asumispalveluiden koko palveluketjun toimiessa voidaan varmistaa, ettei yksikään asiakas jää ilman tarvitsemiaan palveluja.

Toimiala näkee oman palvelutuotannon Tikkurilassa kattavan tällä hetkellä määrällisen ja laadullisen palvelutarpeen ympäri vuoden sekä vantaalaisten, että keravalaisien osalta eikä uudelle yksikölle tai ostopalvelujen käytölle yksittäisiä mahdollisia tilanteita lukuun ottamatta ole asumispäivystyksen osalta toistaiseksi tarvetta.

Ehdotus

Aluehallitus päättää:

1. antaa Pia Lohikoskelle ja 22 muulle valtuustoaloitteen allekirjoittaneelle aluevaltuutetulle yllä selostusosassa olevan vastauksen valtuustoaloitteeseen;
2. esittää aluevaltuustolle, että aluevaltuusto merkitsee saadun selvityksen tiedoksi vastauksena valtuustoaloitteeseen ja toteaa valtuustoaloitteen loppuun käsitellyksi

§ 58

Vastaus valtuustoaloitteeseen koskien Tikkurilan Koisotie 16 ja muidenkin Vantaan "huumeasuntoloiden" aiheuttamien ja niihin liittyvien ongelmien haltuun ottamista

VAKEDno-2025-4425

Asian valmistelija: Lapsiperheiden ja aikuissosiaalityön palvelujen toimialajohtaja Hanna Mikkonen ja aikuissosiaalityön palvelualuejohtaja Hanne Niemi

Aluevaltuuston kokouksessa 15.9.2025 § 76 jätettiin Juha Järän valtuustoaloite "Tikkurilan Koisotie 16 ja muidenkin Vantaan "huumeasuntoloiden" aiheuttamat ja niihin liittyvät ongelmat haltuun". Valtuustoaloitteen allekirjoitti Järän lisäksi yhteensä 7 muuta aluevaltuutettua. Valtuustoaloite kuului seuraavasti:

"Taustasta: Esimerkiksi Koisotien alkoholistien ja asunnottomien asuntoloiden aiheuttamat ongelmat olivat marginaalisia, kunnes tuli ns. "huumeasuntola". Sen jälkeen – siis jo ennen "peukku"-huumeen yleistymistä - on lukemattomista ongelmista ja häiriöistä sekä ennen muuta rikollisuudesta kärsineet Suur-Tikkurilan alueet (Viertola, Simonkylä, Hiekkaharju, Ruskeasanta, Jokiniemi ja Tikkurilan keskusta). Sama ilmiö toki on ns. korvaushoitopaikkojen suhteen. Perinteisten medioiden lisäksi sosiaalisessa mediassa on jatkuvasti ilmiöön liittyviä päivityksiä. Poliisilla on ikäviä asiaan liittyviä rikostilastoja, niiden kasvusta.

Tilanne on kestävä. Agressiivista käytöstä ja väkivallan uhkaa esiintyy, ja jopa suoranaista väkivaltaa lisääntyvästi käyttäjien toimesta. On asunto- ja automurtoja, joita ei ennen ollut ja asuntojen pihoilta varastellaan tavaraa. Myös kaupoista varastellaan, joka sitoo enenevästi henkilökunnan työaikaa tähän ilmiöön ja aiheuttaa kuluja. Korvaushoitopaikat ja asuntolat kohtaa. Lisäksi huumeita ja "korvaushoito-aineita" kaupustellaan avoimesti ja niitä myös käytetään avoimesti – jopa läheisten päiväkotien ja leikkipaikkojen ja koulujen pihilla! Asukkaiden pitää enenevästi hankkia hälytysjärjestelmiä ja yritysten vartiointipalveluja. Jopa aitoja on monissa asuntoyhtiöissä jouduttu rakentamaan. Kaikki edellä mainittu on omiaan vaikuttamaan viihtyisyyteen epäsuotuisasti ja jopa halukkuuteen edelleen asua ja yrittää näillä alueilla, ja jopa koko Vantaalla. Mainehaitoilla taas on vaikutusta asuntojen arvoon.

Ratkaisuehdotukset: Me allekirjoittaneet eri puolueiden edustajat vaadimme voimakkaampaa puuttumista asiaan, sillä nykykeinot eivät tepsii/riitä. Sen sijaan "yliymmärtäväinen" asenne joissakin päättäjissä osaltaan pahentaa osaltaan ongelmien hoitamista, sillä "markkinat" ja "jakeluketjut" kohtaavat toisensa helpommin, kun torjutaan innolla ns. "nimby-ajattelua, vaikka todellisuudessa on kyse haittojen pienentämisestä sijainteja tarkastamalla. Yhtenä vaihtoehtona esitämme näiden asuntoloiden ja korvaushoitopaikkojen lakkauttamista näin lähellä Vantaan vilkkaimpia asuinalueita, ja siirtämistä sopivampaan ja vähemmän haittoja aiheuttavaan paikkaan. Myös muita tehokkaita keinoja tulee moniviranomaisyhteistyöllä kehittää. Pääasia että homma saadaan aidosti kuntoon. Tämän saman aloitteen teen niin Vantaan kaupunginvaltuustossa, kuin myös Vantaa-Kerava hyvinvointialueen valtuustossa, koska molemmat kuuluvat oleellisesti asian sidosryhmiin ja viranomaisyhteistyön varmistamiseksi."

Aluehallitus päätti kokouksessaan merkitä valtuustoaloitteen tiedoksi ja lähettää sen edelleen lasten, nuorten ja perheiden palvelujen toimialajohtajan sekä aikuissosiaalityön palvelualuejohtajan valmisteltavaksi 15.3.2026 mennessä.

Vastaus valtuustoaloitteeseen:

Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen asunnottomuustyö on perustunut valtakunnallisesti käytettyyn Asunto ensin -periaatteeseen, jonka tarkoituksena on taata asunto pitkäaikaisasunnottomalle myös niissä tilanteissa, joissa henkilöllä on sosiaalisia ja terveydellisiä ongelmia. Ajatuksena on, että asuntoa ei tarvitse "ansaita" vaan se on jokaisen ihmisen perusoikeus sekä välttämätön edellytys taustalla olevien ongelmien ratkaisemiseksi. Asunnottomuustyötä on edistetty erilaisilla pitkäaikaisasunnottomuuden vähentämiseen ja poistamiseen tähtäävillä valtakunnallisilla ohjelmilla. Tällä hetkellä hyvinvointialue edistää pitkäaikaisasunnottomuuden poistamista Asunto kaikille -hankkeen kautta yhteistyössä Vantaan kaupungin kanssa.

Vantaan Koivuhaassa Koisotie 6:ssa sijaitsevan Koisoniityn palvelukeskuksen suunnittelu alkoi jo vuonna 2012, kun Vantaan kaupunki oli mukana Nimi ovesa -hankkeessa (2010–2012). Tarkoituksena oli järjestää asunto niille asunnottomille, jotka tarvitsevat sosiaalisten ja terveydellisten ongelmien vuoksi ympärivuorokautista ja vahvaa tukea asumiseensa. Tavoitteena oli, että asiakkaat voisivat siirtyä vahvasta tuesta pikkuhiljaa kevyemmän tuen piiriin ja kohti itsenäistä asumista. Koisoniity-hankkeen tarveselvitys ja hankesuunnitelma hyväksyttiin vuonna 2013 (VD/3776/2013, Vantaan kaupungin hallitus 14.10.2013 7§). Hankkeen eteneminen kuitenkin viivästyi useilla vuosilla ja käytännössä palvelukeskus valmistuikin vasta 12/2022 ja toiminta käynnistyi 01/2023.

Asumispalvelujen toiminnassa huomioidaan asiakkaiden tilanteet sosiaalihuoltolain mukaisesti ja kokonaisvaltaisesti. Pelkän asunnon tarjoamisen lisäksi asiakkaille järjestetään sosiaaliohjausta, matalan kynnyksen päivätoimintaa sekä terveydenhuollon palveluja. Koisoniityn palvelukeskuksessa asiakkailla on laillistettujen sosiaali- ja terveydenhuollon ammattilaisten palvelut käytössä päivittäin sekä mahdollisuus tavata lääkäri kerran viikossa. Haittoja vähentävää päihdetyötä toteutetaan myös tarjoamalla asukkailla maksuttomia HIV- ja hepatiittitestejä.

Asumispalvelujen kehittämisessä on hyödynnetty hyvinvointialueen järjestämisen tuen yksikön toteuttamaa tuotantotapa-analyysia, jossa tarkasteltiin mm. omien ja ostopalvelujen asiakaskuntaa, palvelujen laatua, kustannuksia ja rakennetta. Asukkaiden osallisuutta on vahvistettu esimerkiksi asumisyksiköihin jalkautuvan asiakasraadın, tehostetun palautekyselyn sekä Asunto kaikille -hankkeen tekemien haastattelujen avulla. Asumispalveluissa on jo toteutettu useita kehittämistoimia, mutta mahdolliset lakimuutokset ja muut asiakaskunnassa sekä sosiaalihuollon toimintakentässä esiin nousseet uudet ilmiöt edellyttävät kehittämistyön edelleen jatkamista.

Koisotien ja sen lähialueen asumispalveluyksiköissä esiin nousseita ongelmia on pyritty ratkaisemaan tiiviissä yhteistyössä hyvinvointialueen turvallisuus- ja varautumisyksikön (Tuva) sekä poliisin kanssa. Asumispalveluilla on sovittuna Tuvan kanssa säännölliset kokoukset, joissa on käyty turvallisuuteen liittyviä toimintamalleja läpi, linjattu yhteisiä ohjeistuksia henkilöstölle sekä valmisteltu info- ja perehdytysmateriaaleja asiakkaille ja henkilöstölle. Tarvittaessa Tuva on tehnyt yhteistyötä myös poliisin kanssa. Tarkoituksena on ollut ennakoida mahdollisia turvallisuusriskejä, mutta myös puuttua jo ilmenneisiin ongelmallisiin ilmiöihin. Lisäksi Koisotien lähialueen kanssa on tehty naapurusto- ja yhteistyötä säännöllisesti. Asumispalvelujen yhteystiedot on toimitettu naapurustolle, jotta mahdollisista häiriöistä voidaan ilmoittaa suoraan ja

nopeasti. Lisäksi asumispalvelujen edustajat ovat osallistuneet taloyhtiökokouksiin sekä tavanneet paikallisia elinkeinoharjoittajia etsien yhdessä ratkaisuja ajankohtaisiin haasteisiin. Naapurustotyöhön on kuulunut myös ympäristön turvallisuuden ja viihtyvyyden ylläpitoa, kuten Koisotien lähiympäristön siivousta ja taloyhtiön piha-alueen tarkastuksia.

Hyvinvointialueen aluevaltuuston kokouksessaan 29.4.2025 § 23 hyväksymän palveluverkkosuunnitelman mukaisesti aikuissosiaalityön palvelualueen palveluverkon ydinalueet ovat Vantaan Tikkurilassa, Myyrmäessä sekä Keravalla. Aikuissosiaalityön ja vammaispalvelujen toimiala sai vuoden 2025 puolella investointiluvan uudelle asumispalvelujen asumisyksikölle, mutta hanke ei ole edennyt, koska sopivaa Y-tonttia ei ole löytynyt Vantaan tai Keravan alueelta. Y-tontit (yleisten rakennusten korttelialue) ovat asemakaavassa julkisia palveluja, hallintoa tai muita yleisiä toimintoja varten varattuja rakennuspaikkoja. Tällä hetkellä sopivia Y-tontteja on niukasti saatavilla, ja tontinluovutuksen sekä kaavoituksen prosessit ovat hitaita. Tämän vuoksi jo olemassa olevien yksiköiden siirtäminen toisaalle olisi y-tonttien puutteen vuoksi hankalaa, se vaikeuttaisi asumispalvelujen palvelutuotantoa eikä olisi taloudellisesti perusteltua. Palveluiden järjestämisessä ja niiden fyysisessä sijainnissa tulee huomioida myös segregaatiónäkökulma. Asumispalveluyksikön syrjäinen sijainti voi lisätä asiakkaan passiivisuutta ja laitostumista sekä asettaa asiakkaan entistä riippuvaisemmaksi asumispalvelusta ja näin heikentää hänen kokonaistilannettaan. Hyvinvointialueen laadunvalvonta on tehnyt vastaavia havaintoja syrjässä sijaitsevien ostopalveluksiköiden valvonnan yhteydessä.

Koisotiellä sijaitsevien asumispalveluyksiköiden siirtäminen pois toiseen paikkaan ei siten ole toimialan näkemyksen mukaan ajankohtaisesti perusteltua, sillä nykyinen sijainti mahdollistaa saavutettavat ja laadukkaat moniammatilliset palvelut asiakkaille niin, että palveluun pääsee helposti eri puolilta Vantaata ja Keravaa. Sopivien tonttien tai kiinteistöjen niukkuuden vuoksi siirto olisi myös taloudellisesti kannattamatonta, saattaisi lisätä asiakkaiden segregaatiota sekä vaarantaisi palvelujen jatkuvuuden. Toimialalla ymmärretään kuitenkin asiasta noussut huoli ja toimiala jatkaa käynnissä olevaa kehittämistyötä, etsii edelleen monialaisessa yhteistyössä keinoja naapuruston turvallisuuden tunteen edistämiseksi ja ratkaisujen löytämiseksi Koisotien ympäristön haasteisiin.

Hallintosäännön 131 §:n mukaan aluehallituksen on valmisteltava vastaus aloitteeseen, jossa on vähintään 15 valtuutetun allekirjoitus, viimeistään puolen vuoden kuluessa sen jättämisestä ja se on annettava aluevaltuustolle tiedoksi. Valtuustoaloitteen on allekirjoittanut 8 aluevaltuutettua, minkä johdosta valtuustoaloitteen vastaus ei etene aluevaltuuston käsiteltäväksi.

Ehdotus

Aluehallitus päättää:

1. antaa Juha Järälle ja 7 muulle valtuustoaloitteen allekirjoittaneelle aluevaltuutetulle yllä selostusosassa olevan vastauksen valtuustoaloitteeseen;
2. todeta valtuustoaloitteen loppuun käsitellyksi.

§ 59

Vastaus valtuustoaloitteeseen koskien siirtymistä hyvinvointialueen omaan tuotantoon lastensuojelun sijaishuollon palveluissa

VAKEDno-2025-4432

Asian valmistelija: lapsiperheiden ja aikuissosiaalityön palvelujen toimialajohtaja Hanna Mikkonen

Aluevaltuuston kokouksessa 15.9.2025 § 76 jätettiin Juha Suoniemen ja Antero Eerolan valtuustoaloite "Siirtyminen hyvinvointialueen omaan tuotantoon lastensuojelun sijaishuollon palveluissa". Valtuustoaloitteen on allekirjoittanut Suoniemen ja Eerolan lisäksi 18 muuta aluevaltuutettua. Valtuustoaloite kuului seuraavasti:

"Sijaishuollon järjestäminen kuuluu hyvinvointialueen keskeisiin lakisääteisiin tehtäviin.

Vantaan ja Keravan hyvinvointialueella merkittävä osa sijaishuollosta on ulkoistettu yksityisille toimijoille, jotka tuottavat palveluita liiketoimintalähtöisesti. Tämä on johtanut huomattaviin kustannusten kasvuun. Samalla se sisältää riskin vakaviin ongelmiin lasten oikeusturvan, valvonnan ja palvelun laadun toteutumisen kannalta.

Lastensuojelun sijaishuolto maksaa hyvinvointialueelle nyt 76 miljoonaa euroa vuodessa. Eniten palveluita ostetaan (noin 4,6 miljoonalla) ylikansalliseen Mehiläinen-konserniin kuulavalta Familiar Oy:ltä. Mehiläisen pääomistaja on pitkään ollut Jersey'n saarilla sijaitseva CVC Capital Partners. Englannin kanaalissa sijaitsevaa Jerseytä pidetään yhtenä maailman suosituimmista veroparatiiseista. Nyt CVC:n ohella suuromistajaksi nousee amerikkalainen pääomasijoittaja Hellman & Friedman.

Esimerkiksi kolmannella sijalla hankinnoissa on nuorisopsykiatrinen asumiskoti Puro Oy (1,8 miljoonaa), joka puolestaan kuuluu ruotsalaiseen, pääosin sijoitusrahastojen omistamaan pörssiyhtiö Humanaan.

Yksityisen sijaishuoltobisneksen rakenteet luovat vääristyneitä kannustimia. Kun lapsen sijoituspaikka on palveluntuottajalle liiketoimintaa, sille ei välttämättä ole taloudellista intressiä edistää nopeaa perheeseen palauttamista tai sijoituksen päättämistä. Käytännössä monet laitoksista itse määrittävät, onko sijoituksen jatkamiselle heidän mielestään perusteita – vaikka heidän tulonsa riippuvat siitä, että lapsi pysyy yksikössä. Tämä on vakava rakenteellinen eturistiriita.

Yksityisten laitosten valvonta voi myös olla vaikeaa. Valvonta on hajanaista ja tapahtuu usein jälkikäteen. Tällöin riskinä on, että epäkohtiin päästään puuttumaan liian myöhään. Lapsen turvallisuus ei voi olla riippuvainen siitä, kuinka tehokkaasti yksittäinen alue pystyy valvomaan kymmenien eri palveluntarjoajien toimintaa. Samalla palveluiden hinta on noussut selvästi ilman, että hoidon taso tai vaikuttavuus olisi parantunut. Tämä on kestäväntöytä niin eettisesti kuin taloudellisestikin.

Siksi me allekirjoittaneet aluevaltuutetut teemme seuraavan valtuustoaloitteen:

- 1. Vantaan ja Keravan hyvinvointialue ryhtyy toimenpiteisiin sijaishuollon siirtämiseksi pääsääntöisesti omaan tuotantoon,*
- 2. hyvinvointialue laatii suunnitelman siirtymäajasta, jonka kuluessa ostopalveluiden osuus ajetaan hallitusti alas ja korvataan omalla, julkisella sijaishuollolla,*

3. *hyvinvointialue selvittää mahdollisuudet perustaa omia sijaishuollon yksiköitä ja kouluttaa henkilöstöä näiden tehtävien hoitamiseen, minkä lisäksi*
4. *hyvinvointialue varautuu muutokseen taloudellisesti ja henkilöstöllisesti siten, että lasten oikeus laadukkaaseen, turvalliseen ja pysyvään hoivaan toteutuu koko prosessin ajan.*

Tavoitteena on vahvistaa palveluita inhimillisesti, laadullisesti ja taloudellisesti. Tehtävämme on varmistaa, että sijaishuollossa olevat lapset saavat hoivaa, turvaa ja pysyvyyttä – ei vaihtuvia aikuisia, ylikuormitettuja työntekijöitä ja omistajien osinkoja. Julkinen tuotanto on tässä suhteessa läpinäkyvämpi, vastuullisempi ja eettisesti kestävämmällä pohjalla."

Aluehallitus päätti merkitä valtuustoaloitteen tiedoksi ja lähettää sen edelleen lasten, nuorten ja perheiden palvelujen toimialajohtajan valmisteltavaksi 15.3.2026 mennessä.

Vastaus valtuustoaloitteeseen

Hyvinvointialueen uudistusohjelman yhtenä keskeisenä tavoitteena on vahvistaa sijaishuollon omaa palvelutuotantoa vuoteen 2030 mennessä. Tämä tavoite koskee sekä perhehoitoa että laitoshoidon. Erityistä painoarvoa annetaan perhehoidolle, joka on lastensuojelulain mukaan ensisijainen sijaishuollon muoto aina, kun se on lapsen edun mukaista.

Perhehoidon lisäämistä edistetään kehittämällä uusien sijaisperheiden rekrytointia ja valmennusta sekä vahvistamalla sijaisperheille tarjottavaa tukea. Uusien perhehoitajien valmennuksia on lisätty, ja sukulaissijaisvanhemmille on laadittu oma räätälöity valmennusmalli. Perhehoitajille tarjotaan monipuolisia tukimuotoja, kuten sosiaaliohjaajan tukea sijoituksen alkuvaiheessa, työnohjausta, mentorointia, vertaistukea, täydennyskoulutusta sekä virkistystoimintaa.

Lastensuojelun laitoshoidon osalta hyvinvointialue on käynnistänyt toimenpiteitä oman palvelutuotannon vahvistamiseksi ja palveluiden kehittämiseksi muuttuvia asiakastarpeita vastaaviksi. Hyvinvointialueen investointisuunnitelmaan sisältyy kahden uuden lastensuojelulaitoksen perustaminen (3-osastoinen ja 2-osastoinen) vuoteen 2030 mennessä. Uusien laitosten perustamiseen on haettu ja saatu valtion lainanottovaltuudet. Ensimmäisessä vaiheessa edistetään 3-osastoisen laitoksen rakentamista, jonka suunnittelu etenee yhteistyössä tilakeskuksen ja järjestämisen tuen kanssa. Hyvinvointialue on hakenut tonttia Vantaan kaupungilta keväällä 2025, ja tonttineuvottelut ovat edelleen käynnissä. Henkilöstösuunnittelussa huomioidaan sekä määrälliset että laadulliset osaamistarpeet.

Oman laitoshoidon osuuden kasvattaminen on pitkäjänteinen prosessi. Uusien laitosten toteuttaminen edellyttää sopivia tontteja Vantaan tai Keravan alueelta, ja niitä on saatavilla rajallisesti. Hyvinvointialue on valmis hyödyntämään myös mahdollisesti vapautuvia tiloja näiltä alueilta ja kartoittaa aktiivisesti kiinteistöjen soveltuvuutta sijaishuollon tarpeisiin.

Lainsäädäntö rajoittaa lastensuojelulaitoksiin sijoitettavien lasten määrää: yhdelle osastolle voidaan sijoittaa enintään 7 lasta ja samalla tontilla sijaitsevien rakennusten osastoille yhteensä enintään 24 lasta. Koska tällä hetkellä laitoshoidossa on noin 300 lasta, tarkoittaisi kaikkien lasten sijoittaminen oman palvelutuotannon piiriin useiden uusien laitosten rakentamista. On myös huomioitava, että osa lapsista hyötyy

sijoituksesta kauemmas kotiseudultaan esimerkiksi haitallisista sosiaalisista verkostoista irrottautumisen vuoksi. Oman laitoshoidon kasvattamisella on lisäksi vaikutuksia muihin alueellisiin palveluihin, kuten opetustoimeen. Siksi palvelutuotannon vahvistaminen tulee toteuttaa vaiheittain ja hallitusti.

Hyvinvointialue tekee tiivistä yhteistyötä myös muiden hyvinvointialueiden kanssa lastensuojelupalveluiden kehittämiseksi. Yksi ajankohtainen esimerkki on Etelä-Suomen hyvinvointialueiden, Helsingin kaupungin ja HUS:n yhteinen IntO-hanke, jonka tavoitteisiin kuuluu hybridimuotoisen integroidun laitoshoidon mallin kehittäminen. Hankkeessa perustetaan ensi vaiheessa erityisen huolenpidon osasto Helsingin kaupungin laitoshoitoon, ja myös muiden Etelä-Suomen YTA-alueen hyvinvointialueiden on mahdollista sijoittaa sinne erityistä huolenpitoa tarvitsevia lapsia. Lisäksi hyvinvointialueen lastensuojelu on aktiivisesti mukana YTA-alueen sosiaalihuollon yhteistyöryhmässä, jossa kehitetään julkisen toimijan sijaishuollon ratkaisuja laajemmalla alueellisella tasolla.

Hyvinvointialue kiittää aloitteen tekijöitä tärkeästä aloitteesta ja yhtyy tavoitteeseen tuottaa sijaishuollon palveluja inhimillisesti, laadukkaasti ja taloudellisesti. Hyvinvointialue pitää myös oman palvelutuotannon vahvistamista keskeisenä tavoitteena ja tähtää ensimmäisessä vaiheessa oman palvelutuotannon asiakaspaikkojen kaksinkertaistamiseen seuraavan neljän vuoden aikana.

Hyvinvointialue seuraa aktiivisesti lastensuojelun tarpeiden ja lainsäädännön kehitystä ja kehittää omaa palvelutuotantoaan siten, että se vastaa mahdollisimman kattavasti alueen lasten ja nuorten tarpeisiin. Sijaishuollon palveluiden rinnalla keskeinen tavoite on vahvistaa vaikuttavia varhaisen tuen palveluja, jotta sijaishuollon tarvetta voidaan pitkällä aikavälillä kestävästi vähentää.

Nykyisen tiedon perusteella sijaishuollon ostopalveluista ei kuitenkaan ole mahdollista eikä tarkoituksenmukaista luopua kokonaan, sillä sijaishuoltoon sijoitettujen lasten ja nuorten tarpeet ovat usein erityisiä ja monimuotoisia, ja palveluja on tuotettava myös kustannustehokkaasti. Tavoitteena on kuitenkin lisätä joko omana tuotantona tai yhteistyössä muiden hyvinvointialueiden kanssa toteutettavaa sijaishuollon kapasiteettia siten, että ostopalvelujen käyttö kohdistuisi pitkällä aikavälillä vain rajattuihin erityistarpeisiin tai niin sanottuihin ylivuototilanteisiin.

Ehdotus

Aluehallitus päättää:

1. antaa Juha Suoniemelle ja Antero Eerolalle sekä 18 muulle valtuustoaloitteen allekirjoittaneelle aluevaltuutetulle yllä selostusosassa olevan vastauksen valtuustoaloitteeseen;
2. esittää aluevaltuustolle, että aluevaltuusto merkitsee saadun selvityksen tiedoksi vastauksena valtuustoaloitteeseen ja toteaa valtuustoaloitteen loppuun käsitellyksi

§ 60**Tiedoksi merkittävät**

Oheismateriaali

- 1 Vanhusneuvoston esitys puhe- ja läsnäolo-oikeudesta aluevaltuuston ja -hallituksen kokouksiin 12.2.2026.pdf
- 2 Vammaisneuvoston esitys puhe- ja läsnäolo-oikeudesta aluevaltuuston ja -hallituksen kokouksiin 5.2.2026.pdf
- 3 Pöytäkirja-Monikulttuurisuusasiain neuvottelukunta - 10.02.2026, klo 16:30
- 4 Pöytäkirja-Nuorisovaltuusto - 12.02.2026, klo 17:33
- 5 Pöytäkirja-Vammaisneuvosto - 05.02.2026, klo 16:34
- 6 Pöytäkirja-Vanhusneuvosto - 12.02.2026, klo 13:01

1. Vanhusneuvoston esitys puhe- ja läsnäolo-oikeudesta aluevaltuuston ja -hallituksen kokouksiin 12.2.2026
2. Vammaisneuvoston esitys puhe- ja läsnäolo-oikeudesta aluevaltuuston ja -hallituksen kokouksiin 5.2.2026
3. Vammaisneuvoston pöytäkirja 5.2.2026
4. Monikulttuurisuusasiain neuvottelukunnan pöytäkirja 10.2.2026
5. Vanhusneuvoston pöytäkirja 12.2.2026
6. Nuorisovaltuuston pöytäkirja 12.2.2026

Ehdotus

Merkitään tiedoksi.

§ 61

Hyvinvointialuelain 97 §:n mukaista ottomenettelyä varten saapuneet viranhaltijapäätökset

Aluehallitukselle on hyvinvointialuelain 97 §:n mukaista ottomenettelyä varten lähetetty seuraavat viranhaltijapäätökset:

Aikuissosiaalityön palvelujen palvelualuejohtaja

Yleinen päätös:

§ 14 Vammaisten henkilöiden työ- ja päivätoiminnan yksiköiden tilapäinen sulkeminen
15.5.2026, 12.02.2026

Hallintojohtaja

Hankintapäätös:

§ 3 Keravan terveystaseman suurtalousastianpesukoneen hankinta, 11.02.2026

Hyvinvointialuejohtaja

Yleinen päätös:

§ 14 Yhteistoimintasopimus Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen, Keravan kaupungin ja Espoon hiippakunnan tuomiokapitulin välisestä yhteistyöstä, 13.02.2026

§ 16 Julkisen alan energiatehokkuussopimukseen 2026–2035 liittyminen, 20.02.2026

§ 17 Rahoitushaku: Osallistuminen Sitran Tekoälyratkaisujen skaalaaminen sosiaali- ja terveydenhuolto rahoitushakuun Tekoälyavusteisen puhelinbotin skaalaaminen ja toimintamalli hyvinvointialueilla -hankkeen osatoteuttaja, 27.02.2026

Konsernipalvelujen toimialajohtaja

Hankintapäätös:

§ 6 Hankintapäätös tietotuotannon asiantuntijapalveluista vuodelle 2026 lisätilaus,
10.02.2026

Laadunvalvonnan päällikkö

Yleinen päätös:

§ 9 Palvelusetelituottajaksi hyväksyminen / Hoivapalvelut sydämellä Oy, 12.02.2026

§ 10 Henkilökohtaisen avun palvelusetelituottajaksi hyväksyminen / Target Vision Oy,
13.02.2026

§ 11 Palvelusetelituottajaksi hyväksyminen / Avustajaklinikka Oy, 13.02.2026

§ 12 Lapsiperheiden kotipalvelun palvelusetelituottajaksi hyväksyminen / Kotipalvelu
Eve Oy, 18.02.2026

Laki- ja päätöspalveluiden päällikkö

§ 8 Päätös korvaushakemukseen koskien kadonnutta saturaatiomittaria, 10.02.2026

§ 9 Päätös korvaushakemukseen koskien haavanhoitotarvikkeita, 10.02.2026

§ 10 Päätös korvaushakemukseen koskien suun terveydenhuollon kuluja, 10.02.2026

§ 11 Itseoikaisu ja asiavirheen korjaaminen (hallintolaki 50 §) 16.1.2026 tehdystä laki- ja päätöspalveluiden päällikön päätöksestä § 1 päätös korvaushakemukseen koskien kadonneita vaatteita, 13.02.2026

§ 12 Itseoikaisu ja asiavirheen korjaaminen (hallintolaki 50 §) 23.1.2026 tehdystä laki- ja päätöspalveluiden päällikön päätöksestä § 5 päätös korvaushakemukseen koskien lääkekuluja, 16.02.2026

§ 13 Päätös korvaushakemukseen koskien tukkeutuneita viemäreitä, 23.02.2026

§ 14 Päätös korvaushakemukseen koskien kadonnutta hammasproteesia ja villatakkia,

23.02.2026

§ 15 Päättös korvaushakemukseen koskien apteekkilaskua, 23.02.2026

§ 16 Päättös korvaushakemukseen koskien palveluseteliasiaa, 27.02.2026

Lapsiperheiden ja aikuissosiaalityön palvelujen toimialajohtaja

Hankintapäätös:

§ 2 Uudenmaan hyvinvointialueiden lastensuojelun ympärivuorokautisten palvelujen hankinta – sote-hankintamenettelyn 3. avaaminen, 11.02.2026

Yleinen päätös:

§ 3 Itseoikaisu ja asiavirheen korjaaminen lasten, nuorten ja perheiden palvelujen toimialajohtajan päätökseen 10.12.2025 § 27 HUSin ja Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen välisen sopimuksen hyväksyminen koskien sikiöseulontaa, 24.02.2026

Pelastusjohtaja

§ 4 Osallistuminen valtionavustushakuun: Palosuojelurahaston erityisavustukset rakennushankkeisiin vuodelle 2026, 19.02.2026

§ 8 Keski-Uudenmaan pelastuslaitoksen käytöstä poistetun ajoneuvon myynti, 26.02.2026

Perheiden erityispalvelujen palvelualuejohtaja

Hankintapäätös:

§ 4 VAKEDno-2026-326 Lastensuojelun ympärivuorokautisten palveluiden hankinta, Rinnekodit Oy, Juniori-Aino / Lapsen sijoitus suorahankintana, 11.02.2026

§ 5 VAKEDno-2026-328 Lastensuojelun ympärivuorokautisten palveluiden hankinta, Abnoy Oy, Villa Junior Hämeenkyrö 1 / Lapsen sijoitus suorahankintana, 11.02.2026

Perheitä tukevien palvelujen palvelualuejohtaja

Yleinen päätös:

§ 3 Järjestöyhteistyösopimuksen hyväksyminen koskien yhteistyötä Barnavårdsföreningen kanssa, 06.02.2026

Rakennuttajapäällikkö

Hankintapäätös:

§ 3 Päättös hankintapäätöksen (9.2.2026 § 2) virheen korjaamisesta – Myyrmäen perhekeskuksen lukitustyöt, 10.02.2026

Suun terveydenhuollon palvelujen palvelualuejohtaja

§ 2 Hankintaoikaisu VAKEDno-2025-3179 Hammaslaboratoriopalvelujen hankinta, 06.02.2026

Talouspalvelupäällikkö

Yleinen päätös:

§ 4 Hyvinvointialueen palvelu- ja käteiskassan käyttöoikeuksien myöntäminen, 09.02.2026

§ 6 Korkosijoitus/Yritystodistuksen osto 10.2.2026, 10.02.2026

§ 8 Luottotappioiden kirjaaminen kirjanpitoon tilinpäätöksen 2025 yhteydessä, 17.02.2026

§ 9 Hyvinvointialueen palvelu- ja käteiskassan käyttöoikeuksien myöntäminen, 24.02.2026

§ 10 Hyvinvointialueen palvelu- ja käteiskassan käyttöoikeuksien myöntäminen, 24.02.2026

Tehtäväaluepäälikkö, Hoitotyö ja terveysasemapalvelut 1

Hankintapäätös:

§ 1 OTOS-kuulontutkimuslaitteisto/ohjelmiston hankinta, 11.02.2026

Tietohallintojohtaja

§ 10 Hankintapäätös verkkosivupalvelu, 06.02.2026

§ 12 Konsernitilinpäätösohjelmistopalvelun (Clausion) hankinta, 10.02.2026

Tilakeskuspäälikkö

Yleinen päätös:

§ 1 Päätetään hyväksyä vuokrasopimus allekirjoitettavaksi osoitteessa Uotilan koulutie 23 01860 Nurmijärvi, 10.02.2026

§ 2 Toimitilojen vuokraaminen oppilashuollon käyttöön osoitteesta Satakielentie 5, 10.02.2026

§ 3 Muutossopimus (8523) Hyvinkään pelastusaseman vuokrauksen pääsopimukseen (20523), 10.02.2026

§ 4 Tilakeskuspäälikön toimivallan siirtäminen tilapalvelupäällikölle, 25.02.2026

§ 5 Liikehuoneiston vuokraaminen osoitteesta Kumitehtaankatu 5 04260 Kerava PMP avokuntoutuksen käyttöön, 25.02.2026

§ 6 Ikääntyneiden lyhytaikaisen kriisiyksikön vuokrasopimuksen hyväksyminen osoitteessa Porvoonkatu 10, Kerava, 26.02.2026

Vammaispalvelujen palvelualuejohtaja

Hankintapäätös:

§ 42 Kommunikaatio-opetuksen hankinta, 17.02.2026

§ 43 Vammaisten henkilöiden työ- ja päivätoiminnan hankinta, muu Suomi, 17.02.2026

Ehdotus

Aluehallitus päättää merkitä edellä mainitut viranhaltijapäätökset tietoon saatetuiksi ja olla käyttämättä niihin hyvinvointialuelain tarkoittamaa otto-oikeutta.

§ 62**Hyvinvointialuelain 97 §:n mukaista ottomenettelyä varten saapuneet pöytäkirjat**

Oheismateriaali

- 1 Pöytäkirja-Pelastuslautakunta - 05.02.2026, klo 16:01
- 2 Pöytäkirja-Lähiidemokratia- ja osallisuuslautakunta - 10.02.2026, klo 17:01
- 3 Pöytäkirja-Nationalspråksnämnden - 10.02.2026, klo 16:00
- 4 Pöytäkirja-Edunvalvontajaosto - 13.02.2026, klo 09:04

Aluehallitukselle on hyvinvointialuelain 97 §:n mukaista ottomenettelyä varten lähetetty seuraavat pöytäkirjat:

- Pelastuslautakunta, kokous 5.2.2026
- Lähiidemokratia- ja osallisuuslautakunta, kokous 10.2.2026
- Nationalspråksnämnden, kokous 10.2.2026
- Edunvalvontajaosto, kokous 13.2.2026

Ehdotus

Aluehallitus päättää merkitä edellä mainitut pöytäkirjat tietoon saatetuiksi ja olla käyttämättä niihin hyvinvointialuelain tarkoittamaa otto-oikeutta.